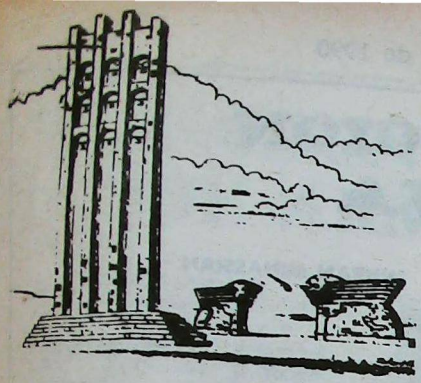

ARSARAGUS SARDARABAD

BUENOS AIRES
AÑO XV
Nº 567
Miércoles
18 de
Abril
de
1990

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

VOSGANIAN PIDE PACIENCIA Y PREVIENE CONTRA EL FANATISMO

David Zenian

YEREVAN: Afuera del Palacio Presidencial, un grupo de armenios separatistas exige el regreso de su exiliado líder Paruyr Hayrikian. Adentro, un solo y desarmado soldado recibe a los visitantes y los acompaña a través de lo que parece ser un edificio vacío, hasta el grande pero humilde despacho del Presidente Hrant Vosganian. La decoración es sencilla, lo mismo que sus muebles. El presidente Vosganian, a despecho de su status, no parece interesado en rodearse de lujo. En sus escasos 60 años él habla calmosamente sobre aquellos que aguardan afuera del Palacio Presidencial. El no critica sino a aquellos que mezclan la *democracia* y la *anarquía*.

Inicialmente concertada para 15 minutos de duración, la reunión protocolar entre el Presidente Vosganian, el doctor Vatché Ghazarian y yo, representando a UGAB., se extiende por más de una hora.

Los temas fueron varios, pero la conversación se centró sobre dónde se encuentra hoy Armenia y hacia donde va.

"Nosotros no tenemos experiencia en democracia. Tenemos que aprender de otros. Democracia no es un proceso que se resuelve de la noche a la mañana. Algunos han empleado más de 100 años en esto y todavía están aprendiendo el arte magistral de la democracia", nos dice el Presidente Vosganian, iniciando sus observaciones. El se refiere a los hechos ocurridos en los pasados dos años, ligados a cambios en la Unión Soviética, como también a los ocurridos en el mundo entero, que han dado a Armenia una oportunidad de oro para ir hacia adelante.

"Nosotros tenemos que introducir varios cambios constitucionales, estamos yendo hacia un sistema multipartidario; libertad en todo y ello es evidente para todos nuestros visitantes. Los candidatos ya están preparados para la campaña referida a las elecciones parlamentarias del 20 de mayo. Pero paciencia es la clave. Nosotros, como armenios, tenemos que aprender a ser más pacientes", nos dice.

Horas antes de nuestra reunión, mas de 100.000personas reunidas en la Plaza de la Opera, en Erevan, estaban escuchando a miembros del recientemente formado Frente Unido Pan—Armenio. Directivos de este Frente dijeron que su organización reúne a 45 grupos dentro de la Diáspora Armenia y soviética, e invitaron a los candidatos de los 3 principales partidos políticos armenios de ultramar a promoverse para las elecciones de Mayo. Pero como está ocurriendo últimamente, esta reunión de armenios en la Plaza de la Opera no fue tranquila. Pequeñas bandas de militantes de la línea dura del Movimiento Nacional de Todos los Armenios intentaron interrumpir el tránsito para que un camión con altoparlantes no pudiera llegar hasta la Plaza de la Opera. Inmediatamente intervinieron 3 fedayines armados, de la Fuerza Nacional Armenia, quienes facilitaron el paso del camión.

El incidente permitió al Presidente Vosganian subrayar la confusión entre democracia y anarquía, y el peligro de sustituir una forma de opresión por otra. **"Nosotros tenemos que aprender de la historia, nosotros tenemos que aprender de las equivocaciones de los otros"**, nos dice.

"El pueblo tiene que aprender a ser paciente. La libertad no debe deslumbrarnos; nosotros tenemos buenas cosas para recordar de nuestras pasadas y presentes relaciones con otros, incluyendo a las autoridades centrales de Moscú. Nosotros no debemos ser presa de los slogans".

Vosganian subraya la masiva asistencia prestada por el Kremlin con motivo del terremoto. **"Nosotros no podemos negar esto, como no podemos negar el hecho de que la ayuda soviética fue mucha, así como que recibimos gran ayuda de otras partes. No podemos olvidar esto"**.

Durante el curso de la conversación, repetidamente subrayó la importancia de la paciencia. Sus palabras reflejan su temor y el temor de los moderados sobre los peligros de que un **"fanatismo negativo"** pueda arrastrar a la nación. **"Aquí no corresponde ningún tipo de extremismos. Lo que ocurrió en 1930 no podemos permitir que se repita, bajo nuevos slogans y banderas; la democracia no debe convertirse en anarquía"**.

Cuando abandonamos el Palacio Presidencial los armenios separatistas todavía estaban a la puerta. Algunos cumplían una huelga de hambre, con una bandera colocada sobre la pared, en la que se leía:

"Armenia no
es esclava. Larga vida independiente para Armenia".

Dukakis dispone conmemorar el Genocidio

El viernes 30 de marzo, ante representantes de Iglesias y organizaciones armenias, el gobernador de Massachusets, Michael Dukakis, suscribió la siguiente Resolución con motivo de conmemorarse el 75º aniversario del Genocidio Armenio:

CONSIDERANDO: Que, desde 1915, el 24 de abril de cada año está impreso en la memoria del pueblo armenio de todo el mundo. Que ese día se produjo el Genocidio masivo del pueblo armenio llevado a cabo por el Imperio Turco Otomano, que éste fue el primer genocidio del siglo XX; y

CONSIDERANDO: Que los ciudadanos armenios de todo el mundo honran la memoria de los bravos hombres y mujeres que murieron en este Holocausto; y

CONSIDERANDO: Que familias armenias enteras fueron desarraigadas de su tierra ancestral, brutalmente expuestas a todo tipo de indignidades y cientos de miles fueron muertos, resultando asesinada más de la mitad del pueblo armenio; y

CONSIDERANDO: Que entendemos que todas las atrocidades perpetradas por individuos o gobiernos deben ser repudiadas y aborrecidas por la sociedad civilizada; y

CONSIDERANDO: Que en nuestra democracia los principios de humanidad y respeto de la dignidad humana constituyen el indestructible fundamento de la vida, la libertad, la igualdad y la búsqueda de la felicidad; y

CONSIDERANDO: Que en nuestra comunidad, americanos de ancestros armenios han contribuído al bien de la misma sociedad, según las mejores tradiciones de nuestro Estado y Nación, en la guerra y en la paz; y

CONSIDERANDO: Que nuestras oraciones en la comunidad, ofrecidas en memoria de los mártires armenios de 1915, deben servir para recordar a los gobernantes de todo el mundo que la persecución, la tortura y el asesinato deben eliminarse para siempre; y

CONSIDERANDO: Que igual que las tragedias naturales como el terremoto de 1988 que costó la vida a miles de armenios, ello debe servir como un permanente desafío a la resistencia del espíritu armenio;

POR TANTO: *Yo, Michael Dukakis, gobernador de la comunidad de Massachusets, de acuerdo con el Capítulo 185 de las Actas de 1978, por este medio proclamo al 24 de abril de 1990, como*

DIA DE LOS MARTIRES ARMENIOS

E INCITO A LOS CIUDADANOS DE LA COMUNIDAD A TOMAR CONOCIMIENTO DE ESTE HECHO Y A PARTICIPAR ADECUADAMENTE DE SU OBSERVANCIA.

Dado por el Departamento Ejecutivo en Boston, a 23 días de marzo de 1990 y 215 de la independencia de los Estados Unidos de América.

Actos conmemorativos del Genocidio

Abril

23 — 21 hs. Exhibición de la película **"Regreso a Ararat"** en el 4º Piso de la Asociación Cultural Armenia — Calle Armenia 1366
—Auspician las Comisiones de Damas Armenias de la Argentina

23 hs Vigilia conmemorativa en la Catedral de San Gregorio El Iluminador

24 — 10 hs Santa Misa y Réquiem por los Mártires, en la Catedral San Gregorio El Iluminador. A su término, colocación de ofrenda floral en el Monumento a los Mártires
13 hs Reunión Pública en la Plaza Grand Bourg (Av. del Libertador y Tagle) con la participación de personalidades políticas argentinas. Ofrenda floral de Homenaje al Libertador General José de San Martín. Manifestación de protesta y reclamo.
19 hs Santa misa oficiada por la colectividad armenia católica en la Iglesia Nuestra Señora de Narek (Charcas 3529)

28 — 18 hs Santa Misa en rito armenio, en la Catedral Metropolitana (Plaza de Mayo) presidida por S.E. el Cardenal Primado de la República Argentina, Monseñor Juan Carlos Aramburu.

LEJOS DE LA DESTRUCCION RENACE UNA NUEVA ARMENIA

MIHRAN MINASSIAN

TERCERA Y CUARTA PARTES

El 21 de enero asistí al Badarak en San Echmiadzin. Fue el día en qué por disposición de Su Santidad Vazkén I•, todas las Iglesias armenias del mundo oficiaron réquiems por las víctimas inocentes de Bakú, Kadashen y Shaoumian. El Obispo Nersés Bozabalian, canciller de la Madre Sede, tuvo a su cargo la homilía, recordando cómo durante los 15 días previos a los problemas ocurridos en Bakú él asistía a una conferencia sobre medio ambiente en Moscú, donde también estaba presente el Secretario General de la UN, Javier Pérez de Cuéllar, juntamente con altos funcionarios soviéticos, con todos los cuales reflexionó acerca de su preocupación acerca de estos hechos y sus posibles víctimas.

Durante el Badarak S.S. Vazkén I• presidió el oficio de réquiem y oró por el alma de las víctimas.

En días posteriores visité las oficinas del Proyecto ***Esperanza,*** en Erevan, conversando en diversas oportunidades con los miembros del mismo así como con el administrador del programa. Todos ellos me manifestaron su dedicada preocupación en la atención de los chicos, sino que también estaban ocupándose en la realización de seminarios destinados a enseñar a los profesionales armenios nuevos procedimientos para la más efectiva atención a los pacientes en la rehabilitación de sus heridas. Los miembros del Equipo Esperanza (de USA) están muy entusiasmados con su misión en Erevan, aunque creo que ellos deben aprender algunas palabras en armenio.

Luego de esto visité la Escuela N• N• 92, **que luego recibiría el nombre del poeta Vahan Tekeyan,** donde me reuní con su principal, Boris Zakarian, y su asistente, Susana Aprahamian. Con ellos recorrimos la escuela y vimos las diferentes aulas del establecimiento, dedicadas a diferentes temas. Me interesó particularmente el aula dedicada a Vahan Tekeyan. Allí, junto con el retrato del poeta aparecen poemas suyos, algunos manuscritos, figuras, etc.

Aún cuando Kirovagan no fue dañada por el terremoto tanto como otras regiones, fue necesario demoler varios edificios. Nosotros fuímos gratamente sorprendidos al ver en la ciudad algunos nuevos departamentos ya listos para ser ocupados.

En Kirovagan la reconstrucción parece haber progresado muy rápidamente. Nosotros vimos por lo menos entre 15 y 20 nuevos edificios de 4 pisos totalmente terminados y listos para ocupar, así como cientos de edificios adicionales cuya construcción sigue los mismos lineamientos.

Estuvimos andando por las calles la mayor parte del día y no pudimos obtener noticias. Siempre fuímos obstaculizados. Nuestra pregunta era si se había producido alguna novedad en el desenvolvimiento de las acciones en las fronteras con Azerbaijan, donde muchos armenios fueron atacados y muertos. Todos sentimos gran alivio cuando nos enteramos que fuerzas del Ejército Rojo habían entrado en Bakú para restaurar el orden. Cientos de armenios habían sido asesinados hacía pocos días.

Asimismo, yo aproveché para visitar a tres de los cuatro niños que fueron tratados en Boston a consecuencia de las heridas recibidas a causa del terremoto. Estos chicos integraban un grupo de 36 Traídos a los Estados Unidos por el ***Proyecto Esperanza,*** a principios de 1989, para que recibieran adecuada asistencia médica. Los tres chicos eran Pavel Hallajian, de Meda Barni; Gayané Kasparian, de Chrashen; y Meroujan Haroutunian, de Gogoran. Todas estas Aldeas de la región de Spidag.

El aula Vahan Tekeyan, en la Escuela 92 de Erevan

Todos estos chicos aparecían recuperados de sus heridas y han vuelto a su actividad normal. En la oportunidad, todos ellos me expresaron su gratitud hacia todos cuantos en Boston se preocuparon por atenderlos.

.....

Debo admitir que los 12 días que estuve en Armenia fueron muy provechosos y educativos para mí. Pude conocer de primera mano cómo vive nuestro pueblo y, sobre todo, cómo sobrevive en este tiempo terrible, especialmente durante el bloqueo. En general, puede decirse que los armenios son sobrevivientes. Nosotros parece que fuéramos hábiles para sobrevivir a los peores desastres, y continuar nuestra lucha hacia una vida mejor de nuestras futuras generaciones.

Yo siento que cada armenio que vive fuera de armenia debe contribuir, de alguna manera, al desarrollo de nuestra Madre tierra, por pequeña que esa contribución pueda ser.

Después de todo, si nosotros perdiéramos a Armenia, dudo que puedan seguir habiendo armenios sobre la faz de la tierra.

Testimonios del Dr. Pascual Ohanian

CONCLUSION

por **Miguel Angel Kouyumchian**

Por último el Dr. Ohanian se refirió a su reciente libro, que lleva en la portada una dedicatoria a su abuelo, al que no pudo conocer porque según sus propias palabras "personas criminales lo mataron y ni siquiera tengo donde ir a llevarle flores, donde llorar junto a sus restos", en obvia alusión a que fuera una de las víctimas del Genocidio de 1915.

Dr. Ohanian: Este libro trata aspectos muy importantes de la vida armenia como ser el desarrollo del panturanismo y todas las implicancias que trajo esta ideología política para el destino de Armenia. Además, en profundidad trato la participación de los regimientos de voluntarios armenios durante la guerra en las filas del ejército ruso del zar. Despues, la proyección que tuvo la revolución rusa en la vida armenia, y termino con los primeros indicios de lo que iba a ser la vida de los pueblos del Cáucaso en los años posteriores a 1917.

Considero a este libro el más importante, porque es el que más se acerca a nuestra vida actual y el que más va a ayudar a comprender muchos de los problemas de la vida armenia. En una parte hago el análisis del decreto que fue dictado por el gobierno de Lenín para la autodeterminación de Armenia occidental. Ya entonces existía en la mentalidad de los políticos armenios la idea de la sovietización de Armenia occidental., la cual sería independiente y, en cambio, Armenia oriental continuaría formando parte de la Unión Soviética, como primer paso para la unificación de Armenia como país libre e independiente.

El pensamiento de Lenín no es fácil de ser explicado en un capítulo del libro, por eso yo he intentado extraer únicamente aquellos aspectos que tienen vinculación con la historia armenia. De todos modos, hoy más que nunca, cuando hay un resurgimiento de las nacionalidades, tiene mucha importancia ese capítulo, porque si fuera verdad que en la mentalidad de la administración de Gorbachov existe la de un revisionismo histórico y la de una vuelta al pensamiento de Lenín, de allí a la realización de nuestro sueño de una Armenia independiente hay un paso muy breve. De modo que le doy mucha importancia a este libro, y sugiero a los armenios que lo adquieran pero, sobre todo, que lo lean.

UNIFORMES COLEGIALES
ELMAYAN

BLAZERS
PANTALONES
JUMPERS
765-5293
Los Ceibos 63 BOULOGNE

PRIMER SERVICIO
EN RELACIONES HUMANAS
Para la colectividad
Seriedad y Reserva
Sra. MARIA CRISTINA
Martes — Jueves — Sábado
15 á 19 40—4378
— SIN FINES DE LUCRO —

Merceril S.A.
Larrea 237. Capital
T.E.: 48-9343

SITUACION ACTUAL DE ARMENIA

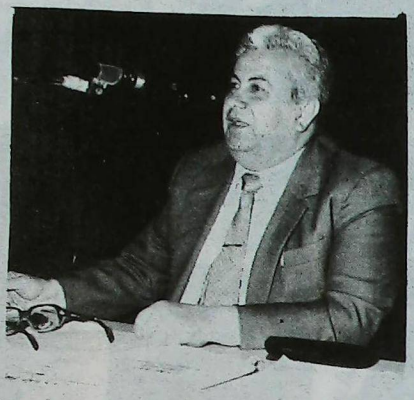

Tal como se anunciara, el viernes 6 de abril tuvo lugar en el Auditorio Gulassarian, de la filial local de la UGAB, la disertación que sobre el tema "Situación Actual de Armenia y Expectativa del Futuro Cercano" ofreciera el Profesor Samuel Antossian quien, oriundo de la Madre Patria, presta servicios de su especialidad pedagógica en el Instituto "Marie Manoogian". El tema versó acerca de la difícil situación porque atraviesa la región autónoma de Nogorni Gharabagh y la propia República de Armenia.

Ante una audiencia atenta, el Profesor Antossian describió analíticamente el estado social, económico, político e internacional que ha provocado el legítimo deseo y su insistencia, por parte del pueblo de Artsaj, de reincorporarse territorialmente al seno de la Patria.

El orador abundó especialmente en informaciones de los últimos meses, poniendo el acento en la voluntad patriótica del pueblo armenio, en sus justas reivindicaciones en el marco de la perestroika, puesta en vigencia desde 1985 en la Unión Soviética. Asimismo, el conferenciante subrayó el generalizado consenso que existe en la inmensa mayoría de la ciudadanía de la República Armenia de permanecer en el seno de la URSS, no *obstante* sus críticas públicas hacia el poder central soviético por la metodología de acción ejercida en los últimos tiempos, y con respecto al "patoterismo" usado en los últimos meses por el Frente Popular azerí contra los armenios y contra el gobierno central, que, como es de dominio público, ha menoscabado la integridad territorial de la Unión Soviética al derrumbar las fronteras internacionales colindantes entre Azerbaijan e Irán, y las posturas de esta organización fundamentalista que cuestionaba la soberanía soviética que, en ese sentido, conspiran sucesibamente contra el orden constitucional.

Luego de su precisa y personal evaluación, el profesor Antossian pronosticó, considerando los acontecimientos actuales, un futuro poco alentador en relación a una solución favorable —por lo menos en lo inmediato— al conflicto territorial de *Artsaj*.

Al finalizar su disertación, el Profesor Antossian respondió a las preguntas que le formularon varios de los asistentes a este acto, siendo una de ellas sobre qué espera la Patria de la Diáspora, respondiéndosele que el pueblo armenio tiene cifradas sus esperanzas en el apoyo material y moral diasporeano hacia la República y el pueblo de Armenia.

El Marie Manoogian adhiere al 24 de abril

El alumnado del Instituto Educativo Marie Manoogian realizará un acto—homenaje a las víctimas del Genocidio Armenio, durante el cual se presentarán fragmentos de la obra de Baruir Sevag *"Anlerreli Zankagadún"*, con música del R.P. Gomidás. Participarán alumnos del Colegio Secundario, el Coro de la Sección Primaria y el Conjunto de Danzas e Instrumentos del Instituto. La presencia de la armenidad en estos actos será una manera de honrar a los mártires del Genocidio.

Antranig llama a la juventud

La Agrupación Scout "General Antranig", de la Unión General Armenia de Beneficencia, llama a niños, adolescentes y jóvenes de la comunidad armenia que deseen ser parte de esta formación, que está abierta la inscripción en la sede de la Institución, Armenia 1322, donde podrán anotarse entre las 15 y 18 horas, los días sábado.

Esta Agrupación, fundada en 1986, brinda instrucción y entrenamiento en el armado de carpas, realización de fogones, recreación al aire libre, primeros auxilios, salvatajes, socorro en catástrofes, etc.

Es actualmente Jefe de este cuerpo de scouts el joven Hagop Simonian, quien ha recibido esta jefatura de manos de su fundador, Dr. Daniel Vaneskeheian, están asistidos por experimentados dirigentes tales como Cristina Pérez Silva, Alejandra Montagnes, Guillermo Pérez Silva y Adolfo Aidician. El cuerpo consta en la actualidad de alrededor de medio centenar de efectivos.

Es oportuno anunciar que el grupo Scout tendrá su primera actividad al aire libre el próximo sábado 21 de abril en Ing. Maschwitz, donde habrán de realizar ejercicios de adiestramiento y supervivencia.

U. G. A. B.

ARMENIA 1322 - BS. AS.

773-2820 y 771-6500

Asamblea General Ordinaria CONVOCATORIA

De acuerdo con las disposiciones estatutarias, el Consejo Directivo de la UGAB invita a los señores asociados a participar en la Asamblea General Ordinaria que se realizará el sábado 28 de Abril de 1990, **a las 15.30 (...), en la sede de la Institución, Armenia 1322, Capital, a los efectos de considerar el siguiente:**

ORDEN DEL DIA

1) Consideracion de la Memoria, Inventario, Cuenta de Gastos y Recursos y Balance General al 31 de Diciembre de 1989.

2) Eleccion de tres socios para formar la Junta Electoral y firmar el Acta de la Asamblea.

3) Eleccion de cuatro miembros titulares para integrar el Consejo Directivo por tres años, en reemplazo de los consejeros Sres. Haig Shahinian, Juan Mateossian, Hugo Keten y Rubén Kechichian que terminan su mandato, y un miembro titular por dos años en reemplazo del Sr. Hrach Surén que renunció.

4) Elección de cinco vocales suplentes por un año en reemplazo del Sr. Juan Carlos Astardjian, la Sra. Jazmin Harutiunian de Huttner, los Sres. Juan Ohannesian, Vahan Kalfaian y Carlos Semerdjian, que terminan su mandato.

5) Eleccion de Revisor de Cuentas Titular y Revisor de Cuentas Suplentes, con mandato por un año, en reemplazo de las Dres. Daniel Vaneskeheian y Dante Asilian.

Buenos Aires, Marzo 1990.

De los Estatutos: "Las Asambleas se celebrarán a la hora indicada con la asistencia de la mitad más uno de los socios activos, o con cualquier número, transcurridos treinta minutos de la hora de citación".

OTRAS ASAMBLEAS

COMISION de DAMAS Miércoles 2 de Mayo, 15,30hs
LIGA de JOVENES **Sábado 5 de Mayo, 17 hs.**

SCOUTS INVITA.....

Te invitamos a participar de nuestra actividad scout, todos los sábados desde las 15 horas; en Armenia 1322

Agrupación Antranik

Asesoria técnica en riesgos industriales y contratación de seguros generales

ATENCION ESPECIAL A LA COLECTIVIDAD ARMENIA

Bme. Mitre 777 7° B. Capital
TE. 49-1942/1886

Para las cuatro estaciones y todas las edades

Lanas "Hetesia"

Imposición de nombres a salas del jardín del MARIE MANOOGIAN

Ante una numerosa concurrencia de socios de la UGAB, benefactores y autoridades institucionales, así como del Secretario Ejecutivo y Director de la Sección Armenio del Instituto Nubarian, de la filial uruguaya de Parekordzagan, señor Ohan Bodrumian, se cumplió el acto de bendición e imposición de nombre a las Salas del Jardín de Infantes del Instituto Educativo Marie Manoogian, acto que tuvo lugar el sábado 7 de abril.

Abrió el acto, realizado en el patio cerrado de la escuela primaria "Berdjuhí Emirian", el presidente de la filial local de UGAB, señor Vahram Hairabedian, quien tuvo palabras de reconocimiento hacia los donantes, no sólo en nombre de la Institución sino particularmentee en nombre de aquellos pequeños de 3 á 5 años que han pasado y continuarán pasando por estas salas.

Previo a esta significativa alocución, el Primado de la Iglesia Apostólica Armenia, Monseñor Grikoris Bouniatian, bendijo las tres salas, procediéndose también al descubrimiento de las plaquetas que llevan los nombres de los consiguientes donantes, que fueron: el Dr. Luis Gegalian, recientemente fallecido, y cuya plaqueta fue descubierta por el Sr. Surén Youssefian y su esposa Nelly, la señora Herminé Malkassian y el matrimonio Jorge y María Rosa Kaladjian, para todos los cuales S.E. Monseñor Bouniatian tuvo palabras de encomio, distinguiendo el valor espiritual y patriótico de cada uno de ellos, en beneficio de los educandos que darán en estas aulas sus primeros pasos en el camino de la vida.

Los donantes fueron obsequiados con ramos de flores entregados por los alumnos del Instituto Educativo, y la reunión terminó con un cordial refrigerio servido en el Salón Sarkis Benklián y preparado por la Comisión de Damas de la UGAB.

Los donantes Surén y Nelly Youssefian, Herminé Malkasian y Jorge y María Rosa Kalaidjian, descubren las respectivas placas

LLEGARA GORBACHOV AL FINAL DEL 90 ?

Según Caspar Weinberger, funcionario de la Administración Reagan en 1983, Gorbachov, presionado por la **nomenklatura** y por los militares, no llegará a fin de este año en el poder.

No se sabe que asidero ni que parte de verdad puedan tener estas aseveraciones de Weinberger, pero los corresponsales las relacionan con dos sugestivas frases de hombres cercanos a Gorvachov.

Valeri Legostaiev, asesor para la organización y trabajo de los cuadros del Partido Comunista, dijo **¿Es que con el multipartidismo viviremos mejor o será la guerra civil?**

Y Valeri Telefin, de la Agencia Novosti, que es la más cercana a Gorbachov, manifestó: **"Si usted vuelve a nuestro país dentro de un año, podrá ver una nación multipartidista. Pero también existe la posibilidad de que se encuentre con un duro régimen militar."**

Sin embargo, a pesar de las presiones interna y externa (Lituania, entre otras), Gorbachov sigue buscando un camino intermedio que le permita aplicar a fondo su *perestroika* económica sin perder el apoyo militar, la formidable superestructura que ha convertido a la URSS, en una segunda potencia mundial, aunque en lo económico y social sea una nación del tercer mundo.

La gente vive mal pero no sabe qué es vivir mejor, y los planes del líder soviético atemorizan al pueblo soviético, que teme subas de precios, crecimiento del desempleo y la necesidad de adaptarse a una forma de vida que les es desconocida.

Desde hace 72 años el ciudadano soviético vive como vive y, por las dudas, se resiste al cambio.

Y finalmente, si se cumpliera el vaticinio de Weinberger: ¿qué ecos internacionales provocaría una eventual desaparición de Gorbachov?

Que pasa en Erevan ?

El Domingo de Pascua se vió alterado en Erevan por la irrupción de tanques y blindados enviados por el gobierno de Moscú, a raíz de que más de un millar de personas ententó tomar por asalto el cuartel general de la KGB. En esa ciudad, durante la noche del sábado, atacándolo con cascotes y antorchas encendidas, lo grando su propósito.

El conflicto se inició cuando alrededor de 150.000 personas se reunieron en el centro de Erevan para protestar contra un escape de gas venenoso producido en la peligrosa planta de productos químicos de Nairí, provocando la internación de decenas de ciudadanos.

Los disturbios se prolongaron más de 2 horas y produjeron considerables daños, y, aunque todo terminó con la presencia de los tanques, la situación continuó siendo tensa.

El grito de mi alma...

Soy un solitario... del 24 de abril doloroso
Salvado de la masacre por un oficial judío—turco
Estoy mirando mis manos... Dedos torcidos, arrugados
Son signos de dolores... esperando el cariño que tarda

Mi alma está vacía... y mi corazón cansado
Estoy muy dolorido, pero amo la vida
¡ quiero vivir !
Mi cielo está atormentado... olvidé la rida
Y quedo llorando por mi Armenia y Gharabagh

No desesperen nunca ¡ Jamás mis queridos armenios !
Las adversidades vienen y se van... ¡ amanecerá !
Recordemos la acción de nuestros antepasados
Lucharon en la oscuridad... irradiando chispa y luz !

No hay pueblo tan torturado y sufrido como el nuestro
Con honras y dolores
Pero ¡ basta ya ! en 5000 años. Hoy somos pocos,
pero nos multiplicaremos y seremos eternos...
recibiendo siempre la bendición de Dios.

Estoy listo para la lucha...
Para vivir justamente y dejar vivir
Que no les engañen mis 85 años...
Todavía tengo sueños... troncos con hojas verdes...
Y todo para mi Patria ¡ Madre Armenia !

Mi sueño se realizará muy pronto
con la unión de Gharabagh a Armenia.
Será una realidad imborrable y muy cercana,
que alcanzará a todos los Armenios del mundo.
Con alegrías, cantos y danzas.

¡ Viva Armenia milenaria !
Bendita seas de Dios !

José Ballan

vaneskeheian s.a.c.i.f.i.
CUEROS CURTIDOS
IMPORTACION - EXPORTACION
RAUL SCALABRINI ORTIZ 676
TEL. 854-7845 - 855-0628
BUENOS AIRES

LIGANDO

Existen veinte idiomas —incluídas seis lenguas indias de Norteamérica— en los que no se puede conversar porque sólo queda una persona en el mundo que los habla. Pero no se alarmen el nuestro no es uno de ellos.... Todavía....

CULTURA Y DIASPORA

Cultura significa el conjunto de elementos materiales e inmateriales —como ser lengua, ciencias, técnicas, normas tradicionales, valores y símbolos, modelos de comportamiento socialmente transmitidos y asimilados— que caracterizan a un determinado grupo humano con relación a los otros.

Toda persona nace en un medio cultural dotada de cierta capacidad para asimilarla y a la vez enriquecerla con su aporte, puesto que la cultura es producto exclusivo del hombre.

Esa característica del grupo humano es lo que refuerza su raíz genética.

En el caso específico del ser armenio, su cultura milenaria pudo registrarse con fidelidad mayor a partir de la invención del alfabeto (en el 400 D.C.) y floreció rápidamente, produciendo el Siglo de Oro de su literatura.

Por eso, a través de las centurias y a pesar de las continuas compañas de exterminación emprendidas, el armenio no desapareció.

Al mantener encendida la llama de sus tradiciones en cada humilde hogar que el exiliado armenio encontró, pudo sobrevivir, ser reconocido y respetado.

Luego, sucesivos períodos de media—na estabilidad le permitieron desarrollarse en las artes y en las ciencias, tanto en la Diáspora como en la pequeña porción de tierra que los avatares políticos le permitieron conservar.

Pero siempre la luz de esa cultura iluminó no soló su propio entorno, sino que se irradió sobre la humanidad. (Aunque usted no lo crea).

Valgan estos pocos ejemplos no tradicionales:

—Mesrob Mashdotz no sólo creo nuestro alfabeto, sino que le dió los primeros caracteres gráficos a otros pueblos, como ser albanos y georgianos.

Muchos de los progresos tecnológicos y científicos actuales tienen origen armenio:

—La inmunización antivariólica con vacuna humana, la practicaban los médicos armenios en Medio Oriente desde el siglo XVIII.

—Famosas universidades europeas y americanas tienen **incluído**, a modo obligatorio, el estudio del idioma armenio en las carreras arqueológicas.

Y en los 4 puntos cardinales, músicos, poetas, literatos, cineastas y científicos enriquecen culturalmente el país en que se desarrollan.

Permítanme recordar algunas frases:

Del "Diario Sin Nexo", de Vahram Mavian

— Salud !

— Salud !

— Es vuestra primera visita a Beirut ?

— No, muchas veces he estado aquí en otras ocasiones.

— ¿ De dónde vienes ?

— De Lisboa.

— Cómo ¿ Hay también armenios en Lisboa ?

— ¿ Parte para América ?

—No, venimos de América. Llegamos hoy partimos mañana a Madrid para participar del Simposio Internacional de Cirugía.

— Me imagino que en esta ocasión vendrán delegaciones de todas partes del mundo.

— Sí, creo que serán varios centenares.

— ¿ Hay otro armenio entre los participantes ?

Este ancestro cultural, rico y sobresaliente, nos es brindado a todos los que tenemos la suerte de nacer armenios. A nosotros sólo nos toca descubrirla.

Nuestros abuelos apenas aseguraron techo y pan, hicieron el sacrificio de crear escuelitas que se han transformado, hoy, con el aporte de nuestros padres, en verdaderos centros educativos, dentro de los cuales se ofrece la oportunidad de proyectar nuestro futuro en un ambiente de armenidad. Dondequiera que sea aportemos el silencioso voto de adherirnos, con nuestra personal labor, a la difusión y engrandecimiento del ser armenio en busca de una solución a su causa noble, justa, verdadera y valedera.

Finalizaría este escrito con otro párrafo de ese genial literato, del mismo libro:

"Sobre caminos extraños, desconocidos, acosados siempre del mismo recelo, así tú y yo, pedazos separados del conjunto contra nuestra voluntad, con el ansia de la voz de nuestra sangre, lejos de nuestro terruño y de nuestros seres queridos, muy lejos, desde innumerables encrucijadas, con miles de voces, vamos a buscarnos unos a los otros.

— Decid ¿ hay armenios ?"

Y así, al encontrarlo, nunca se apagará la llama de la armenidad encendida por todas las manos que sintieron y sienten correr por sus venas aquella sangre que una vez —y hoy mismo— se derramó y se derrama de nuestros hermanos en aras de un solo ideal:

"Armenia no morirá".

Hasta la próxima,

Vicky Minoian

YO QUIERO TENER UN MILLON DE AMIGOS

Durante los primeros días de marzo, se presentó en el Estadio Luna Park de la ciudad de Buenos Aires el famoso cantante de origen brasileño, Roberto Carlos. En ese lapso el público porteño disfrutó de sus cualidades no sólo artísticas, sino fundamentalmente humanas. De su entrega desinteresada y su bonhomía damos fe los jóvenes armenios residentes en Sudamérica, quienes no olvidamos el gesto del popular intérprete, durante el año pasado, cuando por intermedio de UGAB Brasil brindó un concierto cuya recaudación fue destinada a los damnificados por el terremoto de Armenia.

24 de ABRIL 1915-1990

A 75 AÑOS DEL GENOCIDIO

Մեծ Եղեռնի 75-ամեակին Առթիւ

Մեծ Եղեռնէն՝ Այսօր

Գրեց՝ Նորայր Գարատաճեան

Շատ են խաղաֆակիրք աշխարհի պատկառող այն երկիրները, որոնց պետական արխիւներուն մէջ, կը ննջեն, 75 տարիներէ ի վեր տակաւին լոյս չտեսնուած վաւերաթուղթեր՝ որոնք կը վերաբերին դարուս առաջին եւ ամենէ ահաւորներէն ննկատուած ցեղասպանութեան՝ Մեծ Եղեռնին, ինչպես նաեւ նոյնքան վայրագ համիտեան (մինչեւ 1909) եւ քեմալական (1918–1921) ջարդերուն:

Մեծ մասամբ տեղեկագիրներէ եւ հեռագիրներէ կազմուած սոյն վաւերաթուղթերը, ղրկուած ջարդերու վայրերէն, օրը օրին, հիւպատոսներու, դեսպաններու եւ այլ եւ այլ անձնաւորութիւններու կողմէ, համապատասխանօրէն իրենց պատկան երկիրներուն՝ իմքնին բաւարար պիտի ըլլային ճշմարտութիւնը երեւան հանելու, եւ զօրաւորագոյն լոյսը սփռելու մարդկութեան դէմ գործուած, եւ ցարդ անպատիժ մնացած, 20–րդ դարու առաջին հաւաքական ոճրին հրէշային ծալբերուն վրայ:

Պարզապէս միամտութիւն պիտի ըլլար յուսալ, որ սոյն փաստաթուղթերը ժամանակի մոռացութեան փոշիներուն տակէն դուրս հանելու, ցեղասպանութեան հեղինակներն ու մեղսակից ուժերը, իրենց ճիւաղային մերկութեամբ բացայայտելու եւ մեր անժամանցելի իրաւունքները պահանջելու գործը յաջողութեամբ արդիւնաւորելու ի խնդիր՝ այնքան դիւրին է՝ ի նպաստ մեզի շարժել գերհզօր երկիրներու, բրիստոնեայ Ցրանսայի եւ Անգլիոյ խիղճը, որ կ'ենթարկուի իրենց տնտեսաքաղաքական ուղղութեան:

Հետեւաբար, անկարելի է նաեւ, որ օտար միջամտութեամբ ճշմարտութիւնը լոյս աշխարհ հանուի թուրքիոյ Օսմանեան-Ֆեմալական արխիւներէն, ուրկէ դուրս հանուած, խեղաթիւրուած կամ ջնջուած բոլոր այն վտանգաւոր թուղթերն ու փաստարկութիւնները, որոնք ցեղասպանին դէմ կը վկայեն:

Այդ վիթխարի գործը մեզի կը վերաբերի՝ ծրագրել, կազմակերպել ու գործադրութեան դնել: Միջազգային հանրային կարծիքը ճշգրիտ կերպով լուսաբանել, եւ մեզի ի նպաստ համոզումը ու դիրքորոշումը ապահովել՝ յոյժ կարեւոր գործօններ են, որոնց վրայ խարսխուած կը մնայ մեծ մասամբ, Հայ Դատի արդիւնաւոր հետապնդումը:

Մեր աւելի քան մէկ ու կէս միլիոն սուրբ նահատակներուն անմահ յիշատակին նուիրուած 75–րդ տարեդարձի ոգեկոչումին, Ապրիլ 24, 1990–ին, կը գումարուի նաեւ խնկալի յիշատակը՝ Սումկայիթի, Պաքուի եւ Խ.Միութեան այլ շրջաններուն մէջ, փանթուրան–թուրքիստական նորաձեւ բարբարոսութիւններու մերայսօրերու բազմաթիւ սուրբ նահատակներուն, ինչպես նաեւ երկրաշարժի տասնեակ հազարաւորներուն, եւ Մայր Սփիւռք Լիբանանի մէջ կոյր թնդանօթազգումներուն զոհ գացածներուն:

Այսօր, որեան թուրքիան, ըլլա՛յ Խ.Միութենէն ներս, իր ֆօղարկուած հրահրումներով, միջամտութեամբ ու մեղսակցութեամբ, կամ դուրսը՝ արեւմուտքի մէջ, կը մղէ հակահայ ֆարոզչութեան ծաւալումն արշաւ մը այն միլիոնաւոր տոլարի նպաստին շնորհիւ, որ կը ստանայ ԱՄՆ–էն, ուր ձախողութեան մատնեց հայերուն, 75–րդ ամեակի առթիւ, ծերակոյտին ներկայացուցած բանաձեւը: Այն Թուրքիան, որ կը շարունակէ ծաղրել մեզ, խեղաթիւրել ու ջանդել Արեւմտահայաստանի մէջ գոյութիւն ունեցող հայ պատմական-մշակութային կոթող-յուշարձանները՝ նոյնքան, Ագթամարները, Խ.Միութեան սահմաններուն մէջ առանց միջոցներու մէջ խորութիւն դնելու, անպատիժօրէն կը բռնաբարեն հայ աղջիկներ ու կիներ, կը ջարդեն, կը հրկիզեն հայաբնակ գիւղեր, Մոսկուայի մեղսակցութեամբ տեղահան կ'ընեն հարիւրաւոր հայեր իրենց բնակավայրերէն, կը շրջափակեն Հայաստանը եւ պաշարումի օղակի մէջ կը պահեն Արցախը՝ ոչ միա՛յն որպէսզի հայերը հրաժարին Արցախեան պահանջատիրութեան պայքարէն, այլե՛ւ որպէսզի իրագործեն իրենց կիսատ մնացած փանթուրան–թուրքիստական երազը՝ հայերը բնաջինջ ընելու:

Այո՛, կենսական կարեւորութիւն ունեցող պատմական հանգրուան մըն է հայ ցեղասպանութեան 75–րդ ամեակը: Պահուն խորհուրդը՝ իւրաքանչիւր հայէ կը պահանջէ, որ գիտակցի իր համապատասխան դերակատարութեան հայ իրականութեան մէջ, բերէ իր անվերապահ օգնութիւնն ու նպաստը, որպէսզի Հայ Դատի հետապնդման սրբազան գործը՝ ունենայ իր մնայուն փոնտը, գործունէութիւնը եւ յառաջխաղացը:

Բացի հայ ցեղասպանութեան ճանաչումի, մեր անժամանցելի իրաւունքներուն պաշտպանութեան եւ հատուցումի ազանդակական պահանջներէն, եւ ամէն քանէ առաջ՝ Հայրենիքի անվրտանգութիւնը ու հայրենաբնակ ժողովուրդի ֆիզիքական ապահովութիւնը խնդրոյ առարկայ են այսօր:

Այսօրուան ոգեկոչումը մեր սուրբ նահատակներուն յիշատակին՝ լաւագոյն առիթն է ո՛չ միայն մեր պատուով ապրելու եւ վերապրելու ուխտը նորոգելու, այլե՛ւ միաձոյլ կամքով ու վճռականութեամբ ուխտելու, որ յետ այսուհետ, ո՛չ մէկ հայ անմեղ ու դիւրին զոհը երբայ ո՛չ ջարդերու, ո՛չ ալ ցեղասպանութեան: Իսկ եթէ պէտք է անպայման զոհուիլ՝ թող այն զոհողութիւնը ըլլայ դիմադրելով, հող ու պատիւ պաշտպանելով պայքարի պատաբեր դաշտին վրայ:

Սրբազան պարտականութիւն է ինքնապաշտպանութիւնը, որ կ'ենթադրէ նիւթական հսկայ միջոցներ, լուրջ պատրաստութիւն, ռազմագիտութիւն եւ դիւանագիտական հմտութիւն, անցեալի մեր փորձառութեան վրայ հիմնուած:

Իրատես ըլլալով հանդերձ մեր աշխարհագրական ու քաղաքական անընպաստ ազդակներուն, ինչպես նաեւ սահմաններուն ննկատմամբ մարդկային-տնտեսական կարողութիւններու՝ չենք կրնար իր քաղքին թողուլ սոյն հարցը եւ չգործել յետայսու ընդհանրական ջանքերով, լաւ պատրաստուած, եւ իրատես ծրագրի մը ծիրէն ներս:

Այսօր, ինչպէս հայրենաբնակ ժողովուրդը, այնպէս ալ հայրենի պետութիւնը, որ համահայկական մասնաւոր գիտածողով մը (Ապրիլ 15–20) կը շեշտէ այն կարեւորութիւնը, որ ինքնին կուտայ Մեծ Եղեռնի 75–րդ ամեակին՝ երկուքին ալ մեզմէ կը սպասեն անվերապահ օգնութիւն եւ աջակցութիւն, զորս չենք կրնար անգոսնել:

Մեր բարձր գիտակցութեամբ, մեր խիտ շարքերով եւ մեր արարքներով ու գործունէութեամբ, ցոյց տանք՝ թէ ա՛յդ կոչը անպատասխան չէ մնացած մեր մէջ:

Հայաստան-Երեւան

Մոսկուա Ուժգին Կը Միջամտէ Կասեցնելու Համար Ցոյցերը

Տեղական թերթերէ կ'իմանանք թէ՝ Երեւանի ձգախէժի գործարանը, որուն փակումը պահանջող բազմաթիւ ցոյցեր կատարուած էին անցեալին, վերջինը անցեալ Դեկտեմբերի 28ին (խմբ.)՝ անգամ մը եւս, անցեալ Ապրիլի 15ին, բիմիական հոսանքը չափաւորող բանալիի մը պայթումով, պոռթկացած թունաւոր կումով խլեց զոհ մը եւ տասնեակ վիրաւորներ, որոնք անմիջապէս հիւանդանոց փոխադրուեցան:

150 հազարէ աւելի հայերու մասնակցութեամբ կազմակերպուած բողոքի ցոյցերուն աւարտին մօտ հազար հոգի զինուած բարբրով եւ ջահերով փորձեցին գրաւել բաղաքական ոստիկանութեան (K.G.B.) կեդրոնը, առանց յաջողելու:

Մոսկուա միջամտեց ուժգնօրէն հրասայլերով ու զրահաւոր ինքնաշարժերով. եւ յետ երկու ժամ դիմադրութեան երբ ցուցարարները K.G.B.–ի կեդրոնէն հեռացան՝ Քրեմլինի ղրկած զրահապատ զօրքերը եւս բաշուեցան:

Զգտուած է կացութիւը: Հայ Ազգային Շարժումը խորհըրդարանէն պահանջից արտակարգ նիստ մը՝ հարցին ննթարկման համար:

Տոքթ. Սամուէլ Անթոսեանի Դասախօսութիւնը

6 Ապրիլի Ուրբաթ գիշեր Հ.Բ.Ը.Միութեան Կիւլեսերեան սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Արցախի եւ Հայրենիքի ներկայ կացութեան չուրջ դասախօսութիւն՝ տոքթ.Սամուէլ Անթոսեանի կողմէ, թէ՛ որպէս ականատեսի վկայութիւն եւ թէ՛ ընկերային եւ քաղաքական հարցերու իրազեկ անձնաւորութիւն: Իր այդ առանձնայատկութիւնները բաւարար էին, որ ընտրան-ի հասարակութիւն մը հետեւի իր դասախօսութեան, եւ ունկնդիր մնալ Խ.Միութեան, Արցախ-Հայաստան քաղաքական խաղերուն եւ սադրանքները ներքին ծալքերուն եւ անոնց զարգացման: Բազմակողմանի եւ համապարփակ մօտեցումով յարգելի դասախօսը պարզեց, սկսած՝ անցեալի մինչեւ անոր հասած արցախեան թնճուկի հարցը, ուր յայտնեց թէ Ատրպէյճան փանթուրքիստական մոլեռանդ գործունէութեամբ

(Շար.էջ 8)

Կոչ Արժանթինահայութեան
-Մեծ Եղեռնի 75ամեակին Առիթով-

Պուէնոս Այրէս, Ապրիլ 1990

1990 Ապրիլ 24-ը կը խորհրդանշէ Հայկական Ցեղասպանութեան 75-ամեակը:

Երեք քառորդ դար առաջ, ոչ միայն Հայութեան, այլ Մարդկութեան դէմ գործուած հաւաքական ոճիրներէն ամենէն կործարար ու ահաւորներէն մին նկատուող Հայ Ցեղասպանութիւնը՝ մինչեւ օրս անպատիժ կը մնայ: Նահատակուած եւ աշխարհով մէկ սփռուած ամբողջ ժողովուրդի մը արդար հատուցումի պահանջները դեռ կը մնան անտեսուած, աճուր կը գլացուի իր պապենական հողերուն մէկ կարեւոր մասին վերատիրանալու իրաւունքը. աւելին՝ նոյն ցեղասպան ձեռքերուն յաջորդներուն եւ ցեղակիցներուն կողմէ, տեղ-տեղ կը կազմակերպուին նոր ջարդեր՝ մոլեռանդութեան եւ վայրագութեան նոր ալիքներ յառաջացնելով ու հազարաւոր անմեղ զոհեր խլելով:

Սակայն, քսաներորդ դարու վերջին տասնամեակի սեմին, Հայ ժողովուրդը կը պատրաստուի, աւելի վճռական քան երբեք, ոգեկոչելու անմոռ յիշատակը նոյն դարու Առաջին Ցեղասպանութեան զոհ գացած իր աւելի քան մէկ ու կէս միլիոն անմեղ նահատակներուն: Այս տարուան ոգեկոչումները կը զգենուն մասնաւոր նշանակութիւն մը: Արդարեւ, բովանդակ Հայութիւնը ոչ միայն հանդիսաւորապէս կը վերահաստատի եւ գոյատեւելու իր ուխտը, այլ պահանջատիրական արդար իր պայքարը յառաջ կը տանի անխախտ հաւատքով եւ արիութեամբ՝ կոչ ընելով համայն մարդկութեան որպէսզի աւելի վճռականօրէն ու գործնական միջոցառումներով թիկունք կենայ իր անժամանցելի Դատին, որ դատն է նաեւ բոլոր արդարատեաց մարդկանց:

Մեծ Եղեռնի 75-ամեակին առիթով, հայրենաբնակ ու աշխարհացրիւ Հայութիւնը, Հայաստանէն մինչեւ աշխարհի ամենէն հեռաւոր անկիւնները, անտեսելով մաշեցնող ժամանակի վնասակար ազդակը, ու յաղթահարելով զանազան բնոյթի դժուարութիւններ եւ արգելքներ, Ապրիլեան Ոգեկոչումներուն ընդմէջէն աւելի բուռն ու վճռական կերպով պիտի հնչեցնէ արդար եւ անժամանցելի իր պահանջատիրութիւնը: Ողջ հայութիւնը, մէկ մարդու նման, պիտի պահանջէ ու պայքարի, որ ոչ միայն համաշխարհային հաստապարտումի ենթարկուի ցեղասպան Թուրքը, այլ մանաւանդ՝ աշխարհի բոլոր արդարասէր ու խաղաղասէր մարդիկ, ժողովուրդներ եւ պետութիւններ անյապաղ խստիւ միջոցներու դիմեն առաջիր առնելու համար ամէն տեսակի նախճիրներու եւ ոճրային արարքներու, որոնք կը հրահրուին Փաներկրիզմի ջատագով, հին թէ նոր, յայտնի թէ թաքուն ուժերուն կողմէ: Անհերքելի փաստ է, որ վերջին ժամանակներուն, թէեւ նոր պիտակներու տակ եւ տարբեր վայրերու մէջ, նոյն Փաներկրիզմն ու Փաներկրիզմն է որ կը գործէ՝ նոյն հին վայրագութեամբ, անհամար նոր զոհեր խլելով:

Հայկական ցեղասպանութեան 75-ամեակին առիթով, Հայութիւնը միահամուռ կը պահանջէ որ հին թէ նոր ամէն տեսակի ցեղասպանական արարքները, ուր որ ալ գործուին, ամենախիստ պատիժներու ենթարկուին, որպէսզի ոչ մէկ տեղ այլեւս ցեղասպանութիւն տեղի չունենայ:

Արժանթինահայութիւնը, որպէս մէկ անբաժան եւ գործօն մասնիկը աշխարհացրիւ Հայութեան, ոգեկոչական աշխատանքներու եւ պահանջատիրական պայքարի գծով տասնեակ տարիներու ընթացքին հարստացած փորձառութեամբ զինուած, Մեծ Եղեռնի 75-ամեակի նշումը կը դիմաւորէ միասնական շարքերով, գիտնալով այս տարուան նշանակութիւնը մեր ազգային միասնականութեան եւ պատմական յանձնառութեանց տեսակէտէն:

Ինչպէս զատէն լոյս ընծայուած յայտագիրը ցոյց կու տայ, Պուէնոս Այրէսի մէջ այս տարի տեղի ունենալիք ոգեկոչական եւ պահանջատիրական արարողութեանց եւ հաւաքներուն բնոյթն ու նշանակութիւնը նկատի ունենալով, հարկ է որ շատ աւելի խիտ շարքերով ու յանձնառու եւ պայքարող Հայ Մարդու նուիրումով մեր մասնակցութիւնը բերենք Համագաղութային բոլոր ձեռնարկներուն:

Արդ, այս ոգիով ու համոզումով, կոչ կ'ընենք մեր գաղութի բոլոր անդամներուն անխտիր, 75-ամեակի պատգամը լրիւ կերպով իրագործելու նախանձախնդրութեամբ, որ խուռներամ շարքերով եւ պատասխանատուութեան խոր գիտակցութեամբ իրենց մասնակցութիւնը բերեն Ապրիլեան Ոգեկոչումներու աշխատանքներուն ընդհանրապէս Քաղաքական Հաւաքին եւ անոր յաջորդելիք Պահանջատիրական Հաւաքական Բողոքի Արտայայտութեան, որ տեղի պիտի ունենայ Թրքական Դեսպանատան առջեւ–, անգամի մը եւս բարձր պահելով մեր ազգային իրաւունքներու հետամնդրման գծով ցարդ գործադրուած պահանջատիրական ոգին:

Մեծ Եղեռնի 75-ամեակի Ոգեկոչման Համագաղութային Մարմին

1915 ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ 75—ԱՄԵԱԿ 1990
Յիշատակումի Ձեռնարկներու Ցայտագիր

Երկուշաբթի 23 Ապրիլ,

ժամը 21.00-ին՝

«Վերադարձ Դէպի Արարատ» ժապաւէնի ցուցադրութիւն, կազմակերպութեամբ արժանթինահայ համայնքի կնոջական բոլոր միութիւններուն, «Արմենիա» թատերասրահին մէջ (Արմենիա 1366, 4-րդ յարկ):

ժամը 23.00-ին՝

Հանգումի արարողութիւն Սրբ.Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ:

Երեքշաբթի 24 Ապրիլ,

ժամը 10.00-ին՝

Սուրբ Պատարագ եւ Հոգեհանգստեան պաշտօն Մեծ Եղեռնի նահատակաց անմոռ յիշատակին, Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ: Ծաղկեպսակի զետեղում նահատակաց Ցուշարձանին:

ժամը 13.00-ին՝

Ժողովրդային հաւաք-քաղաքական մեքենայ, Լիպերթատոր եւ Թակլէ հրապարակին վրայ, մասնակցութեամբ արժանթինեան քաղաքական դէմքերու: Մեծարանք Ազատարար Սան Մարթինի՝ ծաղկեպսակի զետեղում Կրան Պուրկ հրապարակին վրայ: *Բողոքի պահանջատիրական ցոյց թրքական դեսպանատան դիմաց:*

ժամը 19.00-ին՝

Սուրբ Պատարագ հայ կաթողիկէ համայնքի Սուրբ Նարեկայ Տիրամօր եկեղեցիին մէջ:

Շաբաթ 28 Ապրիլ,

ժամը 18.00-ին՝

Հայկական ձեւով Սուրբ Պատարագ Քաթէտրալին մէջ, նախագահութեամբ՝ Պուէնոս Այրէսի Առաջնորդ Արքեպս.Քարտէնալ Խուան Քարլոս Արամպուրու:

1915 ԱՊՐԻԼ 11-14 1990

Ապրիլեան Եղեռնի Ոգեկոչում Մար Տէլ Փլաթայի Մէջ

Կիրակի 22 Ապրիլի 1990

ԺԱՄԸ 12.30-ԻՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ ՁԵՏԵՂՈՒՄ
Փլասա Սան Մարթին
Կը խօսի պատմաբան տոքթ.Փասքուալ Օհանեան

ԺԱՄԸ 12.30-ԻՆ Ս.ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ
Տոն Պոսքօ եկեղեցւոյ մէջ (calle Rivadavia y Don Bosco)
Կը պատարագէ Տ.Գիսակ Վրդ.Մուրատեան
կը սպասարկէ Հրաչ Սարկաւագ Սուրէնեան
Երգեցողութիւնը կը կատարուի հրաւիրեալ դպիրներով ղեկավարութեամբ Նուպար Սարկաւագ Տեմիրճեանի:

ԺԱՄԸ 18.30-ԻՆ ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՄԱՏԱՂ (calle 11 de Septiembre 3680)

Երեքշաբթի, 24 Ապրիլ

ԺԱՄԸ 20-ԻՆ հրապարակային հարցազրոյց (Prensa, Radio y Televisión)
Կը խօսի տոքթ.Փասքուալ Օհանեան
Մար Տէլ Փլաթայի Պետական Գրադարանին մէջ
(calle 25 de Mayo y Catamarca)

ԺԱՄԸ 20.45-ԻՆ Հարցազրոյցի երկրորդ մասը
Պիտի յատկացուի տոքթ.Փասքուալ Օհանեանի, La Cuestión Armenia y Las Relaciones Internacionales գրքի ներկայացումին:

Սիրով կը հրաւիրուին գաղութիս բոլոր անդամները անխտիր

Մար Տէլ Փլաթայի
Հայրենակցական Միութիւն

Դէպի Մեծ Եղեռնի 75ամեակ

«Սէրը Դէպի Հայաստանը Արեանս Մէջ է»

Կ'ըսէ Մեծ Հայասէր Լեփսիուսի Թոռը

Գրեց՝ Աննա Համբարձումեան

Իոհաննես Լեփսիուս... Հայ ժողովրդի մեծ բարեկամը իր կեանքը նուիրել է մի անվերջ պայքարի՝ յանուն արդարութեան, յանուն նահատակուող մի ժողովրդի փրկութեան: Լեփսիուսը Գերմանիայի ժողովրդի ոտնահարուած խղճի ձայնն էր: Քայզերեան պաշտօնեաները փորձում էին լռեցնել Լեփսիուսին, քանի որ նրա հայասիրական գործունէութիւնը խոչընդոտում էր կայսրութեան քաղաքական ծրագրերի իրականացմանը Փոքր Ասիայում ու Մերձաւոր Արեւելքում: Մէկ անհատ՝ ընդդէմ պետական մեքենայի: Ուժերի ինչպիսի՜ անհաւասարութիւն: Սակայն դա չվհատեցրեց Լեփսիուսին: Նա ժողովներ էր կազմակերպում, դրամ հաւաքում, որ օգտագործում էր հայերի համար որբանոցներ, դպրոցներ կառուցելու նպատակով: «Ճշմարտութիւն Հայաստանի մասին»՝ այսպէս անուանեցին նրա այն յօդուածները, հաւաքած փաստացի նոթերը, որոնք Լեփսիուսն ուղարկում էր Փոքր Ասիայից՝ 1886 թուականից սկսած: Դրանց նպատակն էր Եւրոպայի հասարակայնութեան ուշադրութիւնը սեւեռել հայերի կրած դժբախտութիւնների, նրանց դէմ նիւթուող յանցաւոր գործողութիւնների վրայ: Յետագայում նա այդ նիւթերն ի մի բերեց «Հայերն ու Եւրոպան. Մեղադրանք Քրիստոնեայ Պետութիւններին եւ Կոչ Քրիստոնեայ Գերմանիային» գրքում, որը թարգմանուեց ֆրանսերէն ու անգլերէն եւ դարձաւ կարեւոր մի փաստաթուղթ, որ դարասկզբում ծառայում էր ի նպաստ հայերի պաշտպանութեան, իսկ այսօր՝ թուրքական կեղծարարների քարոզչութիւնը հերքելուն: 1916 թուականի վաղ ամրանը, Ի.Լեփսիուսը գաղտնի տարածեց իր յայտնի «Հաղորդումներ Թուրքիայում Հայ Ժողովրդի Վիճակի Վերաբերեալ» գրքոյկի 20.500 օրինակները, ուր նա ի մի էր բերել այն փաստերը, որոնք հաւաքուել էին 1915 թուականի Յուլիս-Օգոստոս ամիսներին Կոստանդնուպոլիս կատարած իր յայտնի այցելութեան ընթացքում: Իսկ 1919 թուականին, Լեփսիուսը Գերմանիայում տպագրեց «Հաղորդումներ Լրացումներով. Հայ Ժողովրդի Կործանումը» եւ մինչեւ այսօր եզակի «Գերմանիան եւ Հայաստանը 1914-18 թթ.» հատորները, որոնք ուղարկեց Վերսալեան Համաժողով: Բոլորիս քաջ յայտնի է Լեփսիուսի ելոյթը Պերլինում, Սողոմոն Թեհլիրեանի դատավարութեան ժամանակ:

Համաշխարհային Ա. Պատերազմի աւարտից յետոյ էլ Իոհաննէս Լեփսիուսը շարունակում էր ամէն ջանք գործադրել օգնելու եղեռնի զոհերին: Ղազիրում (Լիբանան) նա ստանձնեց հայ որբանոցի դրամական յատկացումները: Հայաստանում խորհրդային իշխանութեան հաստատումից յետոյ Լեփսիուսը կապեր հաստատեց հանրապետութեան ներկայացուցիչներին հետ, մեծ քանակով բուժանիւթեր եւ գրքեր ուղարկեց Հայաստան: Մինչեւ իր կեանքի վերջին օրերը Լեփսիուսը ջանքեր էր թափում Փոցդամում հիմնել հայ-գերմանական ակադեմիա: Ստեղծուած էր ակադեմիայի կանոնադրութիւնը, որոշուած էր գիտական ծրագիրը, անգամ Փոցդամում վարձել էր մի պալատ, ուր պէտք է տեղաւորուէր ապագայ ակադեմիան: Սակայն մահը խանգարեց այս նախագծի իրականացմանը. 1926 թ. Յունուարի 28-ին, Իոհաննէս Լեփսիուսը վախճանուեց:

Մեծ հոգու տէր այս մարդու յիշատակը կենդանի է հայերի սրտում, որոնց փրկութիւնը Լեփսիուսի կեանքի իմաստն էր, նրա «երկրային նախորոշումը», ինչպէս սահմանեց Ֆրանց Վերֆէլը իր «Մուսա Լերան Քառասուն Օրերը» գրքում:

Մանկուց ինձ ծանօթ է Ի. Լեփսիուսի լուսանկարը, եւ ես մի խումբ գերմանացիների մէջ անմիջապէս ճանաչեցի Քրիսթիան Տիւրնակելին՝ հոգեւոր հովիւ Լեփսիուսի թոռանը: Կապոյտ աչքերով, զգայուն, սուր դիմագծերով, արագաշարժ, ոչ շատ բարձրահասակ մի գերմանացի՝ յիշում ենք Իոհաննէս Լեփսիուսի դիմանկարը Ֆ. Վերֆէլի վէպից: Այդպիսին է նաեւ Քրիսթիան Տիւրնակելը: Այս բարի, բացսիրտ, ժպտացող մարդը միանգամից համակրանք առաջացրեց եւ ցրեց այն ամբողջ լարուածքը, որով պատրաստւում էի հանդիպմանը: Դեկտեմբերի 7-ի աղէտը ցնցեց Պրն. Տիւրնակելին, եւ ահա նա Հայաստանում է, հայ ժողովրդին օգնութեան ձեռք մեկնողների շարքում:

Եւրոպական Խորհրդարանի Մայրաքաղաք Ստրազպուրկի Մէջ

Գիտաժողով Նուիրուած Հայ Յուշարձաններու Պահպանման

Ապրիլ 12-14 Ստրազպուրկի (Ֆրանսա) մէջ եռօրեայ կարեւոր գիտաժողով մը պիտի կայանայ, նուիրուած Թուրքիոյ հայկական յուշարձաններու պահպանման: Գիտաժողովը կ'առաջադրէ զոյգ որոշումներ առնել. բացայայտել Հայկ. յուշարձաններու ներկայ վիճակը եւ գտնել լուծումներ, որոնք հաւասարապէս ընդունելի ըլլան Թուրքիոյ եւ հայկական շահերուն համար:

Ապրիլեան Եղեռնի 75ամեակը, յուշատօներէն եւ այլ կարգի նախաձեռնութիւններու կողքին եւ անոնցմէ անդին՝ պէտք է ծառայէ միջոցներ գտնելու փրկելու համար պատմական հողերուն վրայ 2500 տարուան հայկական մշակոյթի եւ կեանքի վերջին վկայութիւնները եղող եւ դեռ փլատակի չվերածուած յուշակոթողները:

Յաջողելու համար այս նպատակին մէջ, անհրաժեշտ է, կը գրէ Փրոֆ. Վազգէն Բարսեղեան, որ հայերը եւ եւրոպացիները համոզեն թուրքերը որ իրենց շահուն համապատասխան է յուշարձաններուն պահպանման ինչպէս նաեւ մարդկային իրաւանց հարցերու պաշտպանութեան հարցերը:

Գիտաժողովին նախաձեռնութիւնը կը պատկանի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա. Հայրապետին, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Գարեգին Բ.ի եւ Հայաստանի Գիտութեանց Ակադեմիայի նախագահ Վիկտոր Համբարձումեանի: Ան կը վայելէ նաեւ հովանաւորութիւնը Ֆրանսայի Մշակոյթի եւ Հաղորդակցութեանց նախարար Ժագ Լանկի:

Թուրքիա, որ անդամ է Եւրոպական Խորհուրդին, արդէն սկըսած է իր միջոցներով պայքարիլ, որ ջնջուի գիտաժողովը: Ան նաեւ սպառնալիքներ կատարած է մասնակից անձնաւորութեանց եւ գիտնականներուն, որ իրենց առջեւ կրնայ ապագային փակել Թուրքիոյ դռները:

Այսուհանդերձ, Թուրքիա կ'աշխատի մուտք գործել Եւրոպական համայնքին մէջ: Կարենալ դարձընելու համար իր թեկնածութեան ընդունումը, ան պէտք է ցոյց տայ իր բարեկամեցողութիւնը իր արարքները ներդաշնակելու եւրոպական համայնքի եւ ՄԱԿի միջազգային կարգ մը օրէնքներուն հետ, որոնց մէկ մասը կը վերաբերին անցեալի քաղաքակրթութեան յուշարձաններու պաշտպանութեան եւ մարդկային իրաւանց յարգումին, թէեւ լաւ գիտենք, որ պետութիւններու քաղաքական շահերը կընան զիջումներ կատարել այդ սկզբունքներու հաշւոյն: Օրինակը դեռ մեր մտքին մէջ թարմ է, ու չենք մոռցած Հայկական Յեղասպանութեան Բանաձեւին վիճակուած բախտը Ամերիկեան Ծերակոյտին մէջ:

Եւրոպական Խորհուրդին ընկերքունքներուն մաս կը կազմէ հնարնական ուսումնասիրութիւններու յարգանքը. այդ ծիրէն ներս, բազմաթիւ գիտական ուսումնասիրական կազմակերպութիւններ կը գործեն եւ զօրավիգ կը կանգնին հնարնական աշխատանքներու (PACT): Թուրքիան պէտք է միանայ կամ իրմէ պէտք է պահանջուի որ մաս կազմէ PACT-ի:

Գիտաժողովը պիտի սկսի անհատական զեկուցումներով, նիւթ ունենալով Յուշարձաններու ներկայ վիճակը, Հայաստանի, Նախիջեւանի, Արցախի, Ատրպէյճանի, Վրաստանի եւ Իրանի մէջ: Թուրքիոյ յուշակոթողներու մասին զեկոյցին առընթեր, պիտի ըլլան 200 սահիկներու լուսարձակում: Ապա որոշում պիտի առնուի, կամ առաջարկ մը բանաձեւուի թէ ինչպէս անոր յուշակոթողները, Աղթամարի եկեղեցին եւ շուրջ քսան ուրիշ յուշարձաններ կարելի պիտի ըլլայ պաշտպանելու նոր աւերներու դէմ: Միջազգային UNESCO, ICOMOS եւ ICCROM կազմակերպութիւնները պիտի աջակցին Թուրքիոյ յուշակոթողներու պաշտպանութեան աշխատանքին մէջ: Սակայն նոր մօտեցում մը անհրաժեշտ է, որ վերոյիշեալ կազմակերպութիւնները աւելի ներգործօրէն մասնակից դառնան պաշտպանութեան ծրագրին: Բանաձեւը նկատի պիտի առնէ նաեւ վերականգնման ծրագիրներու նիւթական հարցը:

Ուրիշ բանաձեւով մը՝ Թուրքիոյ պիտի առաջարկուի, որ իր գործակցութիւնը բերէ գիտական աշխատանքներուն, կամ զանոնք դիւրացնէ: Այս երկու բանաձեւ որոշումներու հարցը յանձնուած է միջազգային օրէնսգէտներու

Դասախօսութիւն...

(Տար. 6-րդ էջէն)

Հակախորհրդային դիրքորոշմամբ կորո... ցուցած է յաչս Քրեմլինի, ուր ներկայիս փերեսթրոյկեան ... փոփոխութիւնը դեռ կը չարունակէ իր ընթացքը: Ցայտնի է թէ ... դրոնական կառավարութիւնը ամբողջական տէրն է երկրին, ... ինչ որ մեզ համար կենսական հարց է: Տոքթ. Անթուան ... դրաւ այս կէտին վրայ եւ աւելցուց թէ հայրենի թէ' կառավար... թիւնը եւ թէ' ժողովուրդը անցեալի փորձառութիւններէն օգտ... ողջմտութիւնը ունենան եւ թէ անոնք են որ տէրն են երկրին եւ ... ճակատագրին: Սփիւռքահայ գաղութները անհրաժեշտ ... հայրենիքին, որ մշտական յարաբերութեան ... է անոր հետ: Մէկ ժամ տեւած դասախօսութեան աւարտին ... ջեց ներկաներու ուղղած հարցումներուն, զանոնք գոհացու... սպառիչ տեղեկութիւններ միջոցաւ:

Ինքնապաշտպանութիւն

Գրեց՝ Արայ Գալայճեան

«Այն ժողովուրդը որ չի հոգում իր ապագայի ապահովութիւնը, ինքն իրեն կործանման է դատապարտում»:

Տիգրան Խաչատրեան

Յունուարին հաւաքական սարսափի օրեր եւ շաբաթներ ապրեցանք ի տես այն ողբերգութեան որ տեղի կ'ունենար Հայաստանի սահմաններուն վրայ եւ Արցախի շուրջ: Պարզապէս, պատերազմական վիճակ կը տիրէր Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ: Եւ այս կացութիւնը աւելի կը բարդանար անով որ Հայաստան ստիպուած էր պատերազմական երկու ճակատներ պաշտպանել. արեւելքէն՝ ատրպէյճանականը, եւ հարաւարեւմուտքէն՝ Նախիջեւանի բոլոր սահմանները:

Տագնապի օրեր եւ շաբաթներ էին, երբ, մէկ կողմէ Պաքուի եւ այլ ատրպէյճանական շրջաններու մէջ գործադրուած լենկթիմուրեան մարդասպանութիւններու գոյժերը կը ցնցէին մեզ, եւ միւս կողմէ ոճրագործներու Հայաստան ներխուժման կարելիութիւնը կ'աւելնար ժամ առ ժամ:

Նպատակս չէ այս բոլորին պատճառներուն եւ ունենալիք հետեւանքներուն մասին գրել, ոչ ալ վերլուծել Մոսկուայի շարունակուող ոճրապարտ անտարբերութեան ետին գտնուող հաշիւները:

Այսօր կ'ուզեմ տարբեր ցաւ մը քննել *-մեր ժողովուրդին անպատրաստութիւնը*:

Նորութիւն մը յայտնած պիտի չըլլամ եթէ ըսեմ թէ մենք, իբրեւ հաւաքականութիւն, ո՛չ մէկատեն պատրաստ գտնուած ենք դիմագրաւելու փորձանքներ, աղէտներ, ընդհարումներ, մեր ժողովուրդին սպառնացող արհաւիրքներ: Միշտ խորհած ենք թէ *ուրի՛շը* մեզ պէտք է պաշտպանէ, մեր դատին տէր կանգնի, անշահախնդրօրէն թիկունք ըլլայ, պահէ, պահպանէ, եւ խնամէ: Վերջին հարիւր տարիներու մեր պատմութիւնը վկան է այս իրողութեան. մի՛շտ անպատրաստ, մի՛շտ անակընկալի եկած եւ եկող, մի՛շտ մեր հայեացքը ուրիշին սեւեռած: Միւս կողմէ՝ մի՛շտ յոխորտ, մեր հեքիաթային քաջութեան եւ մարտունակութեան առասպելներով սնանող, մեր այսպէս կոչուած իմացական գերակայութեան ապաւինած, եւ մեր արտասուաթոր աչքերը յառած մարտիրոսութեան վարդափուշ լուսապսակին: Դարերու փորձութիւննե՞րը մեզ այնպէս ըրած են, օտար ժողովուրդներու ազդեցութիւննե՞րը, մեր անհայրենիք եւ անգլուխ ըլլա՞լը:

Միւս կողմէ, վստանգի որեւէ պահու ապաստանած ենք «հերոսութեան» տոն-քիշոթեան կեցուածքին, նախընտրած ենք «մարտիրոսանալ» քան զէն ի ձեռին ճակատիլ, խուսափիլ անտեղի եւ անիմաստ մահէ, ըլլալ խորմանկ եւ ոչ թէ մեծաբարբառ փանջունի, պահել հող, տուն, հայրենիք՝ քան կորսնցնել ամէն ինչ «նահատակութեան» վս՜եմ շարժումով մը:

Յունուարի դէպքերը դարձեալ փաստեցին մեր անպատրաստութիւնն ու «մարտիրոսութիւնը»: 1988 Փետրուարէն ի վեր, այն օրէն երբ Սումկայիթի մէջ սորվեցանք որ ատրպէյճանցիները տապարի եւ փամփուշտի լեզուն կը գործածէին եւ ոչ թէ այսպէս կոչուած արդարութեան ու եղբայրութեան, այդ օրէն պէտք էր որ պատրաստուած ըլլայինք մեր գլխուն պայթելիք շա՛տ հաւանական աղէտներու: Սակայն փոխանակ զգաստանալու, մեր ուժերը համախմբելու, կազմակերպուելու, զինուելու, մարզուելու՝ մենք շարունակեցինք Մոսկուային սեւեռել մեր նայուածքներն ու յոյսերը, «դեպուտատական» ժողովներու դաւադիր տողմուտներէն լոյսի եւ արդարութեան նշոյլ ակնկալել:

Աւելին, երբ լարուած կացութիւնը աւելի սուր դարձաւ, մենք լալկան մանուկներու նման դիմեցինք Եւրոպայի եւ Ամերիկայի, Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան եւ Եւրոպական Խորհրդարանին՝ մեր հայրենիքին եւ ժողովուրդին ապահովութիւնը անոնցմէ ակնկալելով:

Այսքա՞ն անվստահ ենք մեր ուժերուն վրայ. այսքա՞ն ինկած է մեր ցեղային մարտունակութեան վրայ մեր վստահութիւնը: Եթէ հայաստանեան թերթերը բանալու ըլլաք, միայն լորձնաշուրթն փառաբանանքը պիտի տեսնէք ազգային ազատագրական շարժումի դէմքերուն, յաճախ անհեթեթի հասնող չափազանցութիւններով: Զօրավար Անդրանիկի ծննդեան 125ամեակը առիթ եղաւ որ շաբաթներով փառերգութիւններ ըլլան, մեծ հայրենասէրին արտասանած կամ գրի առած ամենէն հասարակ խօսքերն իսկ հրապարակուին:

Միայն փառաբանանք, արդարօրէն եւ պարտադրուած յապաղումով, մեր բոլոր մարտիկներուն: Բայց գործնակա՞նը: Անդրանիկէն, Սեբոբէն, Մանուկեանէն, Աւետիսեանէն առնուելիք դասը **մէկ է. ինքնապաշտպանութիւն:**

Հայաստանի Հանրապետութեան համար, ինքնապաշտպանութիւն կը նշանակէ երկիրը պաշտպանելու սահմանուած զինուորներու պատրաստութիւն, եւ զէնք ու զինամթերք:

«Խորհրդային Հայաստան» օրաթերթը իր 24 Փետրուարի թիւով գրութիւն մը հրատարակած էր, «Այս դառնութիւնը... շա՜տ է դառը», ստորագրուած Տիգրան Խաչատրեանի կողմէ: Յօդուածի աւարտին, խմբագրութիւնը կարճ ծանօթագրութեան մը մէջ կը շեշտէ. «Յօդուածը տպագրում ենք որպէս ահազանգ:...Հանդուրժելն այլեւս յանցանք է»: Ինչի՞ մասին է խօսքը:

Ըստ յօդուածագրին, Խորհրդային Միութեան մէջ հազարէն աւելի ռազմական դպրոցներ, զինուորական բարձրագոյն հաստատութիւններ կան. անոնցմէ մէկն է Երեւանի Մաշտոցի շրջանի «ռազմական թեքումով յատուկ դպրոց»ը, որ կը կրէ «գրահատանկային զօրքերի գլխաւոր մարշալ» Համազասպ Բաբաջանեանի անունը: Ուրեմն, Հայաստան միայն **մէկ** «ռազմական մասնագիտացուած դպրոց» ունի, ուրկէ շրջանաւարտ պիտի ըլլան մեր հայրենիքին պաշտպան սպաներն ու ապագայ հրամանատարները:

Սակայն յօդուածագիրը առաջին պարբերութեան մէջ իսկ կը յայտնէ թէ «դպրոցի ճակատագիրը տնօրինող ՀԽՍՀ Ժողկրթութեան մինիստրութեան» ներկայացուցիչը յայտարարած է որ «այս տարի, հաւանաբար՝ Մայիսին, ԽՍՀՄ պաշտպանութեան մինիստրութիւնը նախատեսել է ստուգումներ կատարել դպրոցում, եւ դպրոցը, իր համոզմամբ, կը փակեն...»:

Շար. 1

«Հայաստանի Ամերիկեան Բարեկամներ»ը Մասնաճիւղ Կը Հաստատէ Հայաստանի Մէջ

Լոս Անճելըս -Մարտ 7- «Հայաստանի Բարեկամներ» նորաստեղծ հասարակական կազմակերպութիւնը որ կը միտի ընդլայնել հայ եւ այլ ժողովուրդներու միջեւ յարաբերութիւնները, իր մասնաճիւղը հաստատած է Երեւանի մէջ որպէս նախաքայլ իր ծրագիրներու յառաջիկայ կիրառումին:

Մասնաճիւղը կը գլխաւորուի Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի նախագահ, Վիքթոր Համբարձումեանի կողմէ որ ստանձնեց կազմակերպութեան նախագահութիւնը կազմակերպութեան ծրագիրներուն ու հետապնդած նպատակներուն մանրամասն ուսումնասիրութենէ մը ետք: Կազմակերպութեան ծրագիրը առաջին անգամ Համբարձումեանին ներկայացուած էր անցեալ Յունիսին, Գիտութիւններու Ակադեմիայի փոխ-նախագահ Ակադեմիկոս Գագիկ Սարգիսեանի կողմէ:

Յունուարի 8-ին Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի Նախագահութեան մօտ տեղի ունեցաւ հանդիպում Ակադեմիայի, Հայաստան Համայնավար Կուսակցութեան Կեդրոնական Կոմիտէի եւ Հայաստանի Բարեկամներ կազմակերպութեան ներկայացուցիչներուն միջեւ, քննարկելու համար Հայաստանի մասնաճիւղի հաստատման առնչուող այլազան հարցեր: Յունուարի 11-ին Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի Նախագահութեան Խորհուրդը միաձայնութեամբ կայացուց որոշում Ակադեմիայի նախաձեռնութեամբ մասնաճիւղ հաստատելու Հայաստանի մէջ: Տուեալ որոշման հիմամբ ստեղծուեցաւ յանձնախումբ ղեկավարելու վարչա-կազմակերպչական հարցերը:

Այս առնչութեամբ Հայաստանի հեռուստատեսութենէն ելոյթ ունենալով, Ակադեմիկոս Համբարձումեան ըսաւ. «Ինձ համար բարձր պատիւ է ծառայել որպէս նախագահ այս իւրայատուկ կազմակերպութեան որ կը խոստանայ մեծ ապագայ: «Հայաստանի Բարեկամներ»ը նշանակալից դեր պիտի խաղայ ապագային Հայաստանի եւ արտասահմանի միջեւ յարաբերութիւններու ամրապնդման մէջ»: *Փոխ-Նախագահ Սարգիսեան չեչտեց այն իրողութիւնը թէ «Հայաստանի Բարեկամներ»ը ստեղծուած է դառնալու միջազգային բազմազգ կազմակերպութիւն մը Հայաստանի եւ հայ ժողովուրդի բարեկամներու մասնակցութեամբ եւ նախաձեռնութեամբ: Որպէս առաջին նման կազմակերպութիւնը որ համաշխարհային չափանիշով կը հետապնդէ հայութեան համար ամենակենսական արժէք ունեցող այս գործը, Հայաստանի Բարեկամներ կազմակերպութիւնը կը վայելէ Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի ամբողջական նեցուկը եւ արժանի է հայութեան բոլոր հատուածներու ամբողջական գործակցութեան իրականացնելու համար իր պատմական առաքելութիւնը:*

Հայաստանի Համայնավար Կուսակցութեան Կեդրոնական Կոմիտէի Սոցեալ-Տնտեսական բաժնի վարիչ Գագիկ Հարութիւնեան, որ խաղացած էր կարեւոր դեր «Հայաստանի Բարեկամներ» ու Երեւանի մասնաճիւղի հաստատման մէջ, կազմակերպութեան ներկայացուցիչներու հետ հանդիպումի մը ընթացքին մանրամասնեց այն պատճառները թէ ինչու «Հայաստանի Բարեկամներ»ը պետական բարձրագոյն մակարդակի հովանաւորութիւն պիտի վայելէ: Այլ հանդիպման մը ընթացքին քննարկուեցան անմիջական գործադրութեան դրուելու նպատակով ֆինանսական ու կազմակերպչական ծրագիրներու կազմակերպութիւնը ամուր հիմերու վրայ դնելու համար:

Հայաստանի հեռուստատեսութիւնը, ձայնասփիւռն ու մամուլը տարբեր առիթներով լայնօրէն արձագանգեցին Հայաստանի Մասնաճիւղի հաստատման ու կազմակերպութեան հետապնդած ընդհանուր նպատակներուն: Հանդիպումներ կայացան պետութեան տարբեր նախարարութիւններու, հաստատութիւններու ինչպէս նաեւ Սփիւռքահայութեան հետ Մշակ. Կապի Կոմիտէութեան ներկայացուցիչներու հետ:

Ստորեւ՝ Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի որոշման դէքստը «Հայաստանի Բարեկամներ»ու մասնաճիւղի ստեղծման գծով:

Մեծ Եղեռնի 75ամեակին Առթիւ

Ապրիլ 24՝ Ցասումի Եւ Ուխտի Օր

Վեր. Մովսէս Պ. Ճանպազեան

Այս տարուայ Ապրիլ 24-ին պիտի յիշատակենք մեր դարաւոր պատմութեան ամենաճակատագրական ու ամենատխուր դէպքը ներկայացնող՝ մեր ցեղասպանութեան 75-րդ տարեդարձը: 1915-ի Ապրիլ 24-ին էր, երբ Թուրք վատահամբաւ ազգին արիւնարբու ղեկավարները, իրենց տրամադրութեան տակ գտնուող բոլոր միջոցներով , սկսան ի գործ դնել մեր ազգը բնաջինջ ընելու սադայէլեան ծրագիրը:

Պատմութիւնը ծանօթ է մեզի, եւ անոր վերյիշումը միշտ տըխրութիւն եւ զայրոյթ յառաջ կը բերէ մեր մէջ: Մեր ցաւը ու ցասումը կը կրկնապատկուի մանաւանդ, երբ կը տեսնենք, թէ ոճրագործներուն քաղաքակրթըւած կարծեցեալ զաւակները ու յաջորդները, դեռ կը շարունակեն ուրանալ իրենց հայրերուն գործած ոճիրը եւ անճարակ փորձերով կը ջանան հեղաթիւրել կամ քօղարկել պատմական իրողութիւնները: Մեր սուգը ու ընդվզումը կը բազմապատկուի, երբ նաեւ տեսնենք, թէ իրենք զիրենք մարդկային իրաւունքներու ու ազատութեան ախոյեան ներկայացնող պետութիւններ ու պետական անձնաւորութիւններ, բաւարար քաջութիւն ու ողջմտութիւն չեն ցուցաբերեր հրապարակաւ հաստատելու Հայ ազգին դէմ գործուած ցեղասպանութեան իրողութիւնը:

Բայց հակառակ մեր ցաւին, ցասումին ու շարունակուող իրաւազրկութեան, մենք յուսալքըւած չենք: Մենք կը հաւատանք արդարութեան: Մենք վստահութեամբ կը սպասենք անոր անխուսափելի յայտնութեան:

Մարդկութեան պատմութիւնը ցոյց կու տայ, եւ մեր Քրիստոնէական հաւատքն ալ կը վկայէ, թէ ճշմարտութիւնը յաւիտենական է եւ ի վերջոյ ա՛ն է որ պիտի յաղթանակէ: Ուրեմն, ցեղասպան ազգին պետական պաշտօնակալները, պատմաբանները ու վարձկանները որչափ որ կ'ուզեն թող փորձեն մաքրաջրել թուրքին արիւնահոտ պատմութիւնը եւ ուրանալ անոր ոճիրը: Պատեհապաշտ պետութիւններ ու վարչակարգեր, իրենց սեփական ոճիրները քօղարկուած պահելու մըտահոգութեամբ, եւ կամ իրենց ժամանակաւոր շահերուն սիրոյն թող յամառին չընդունելու մեր ազգին դէմ գործուած եղեռնին պատմականութիւնը: Այսօր, արար աշխարհ ծանօթ է 20-րդ դարու առաջին ցեղասպանութեան պատմութեան ու անոր պատմականութեան: Բովանդակ մարդկութիւնը վկայ է այն ջարդերուն, որոնց ենթարկուած է մեր ազգը:

Արդ, մենք կը հաւատանք թէ, ուշ կամ կանուխ, քաղաքակիրթ մարդկութիւնը, իր մարդկայնութեան հաւատարիմ մնացած ըլլալու իսկ սիրոյն, ճըշմարտութեան կողմնակիցը պիտի դառնայ եւ արդարութեան դատաստանին պիտի յանձնէ ցեղասպան ազգը:

Սակայն, այսօր, ամենէն աւելի «մեծ եղեռնէն եկող» մեր ազգին բեկորներուն զաւակները ծանօթ են այն կոտորածներուն եւ անգթութիւններուն, որոնց զոհ գնաց մեր ամբողջ ժողովուրդը: Եւ անոնք, մեր ժողովուրդին նահատակութեան պատգամին գիտակցութեամբ , արդար զայրոյթի ու բողոքի ձայնով, արդարութիւն կը պահանջեն մեր իրաւազուրկ ազգին:

Սուրով ու հուրով կարելի է ընկճել, եւ նոյնիսկ բնաջինջ ընել մարդոց հողեղէն մարմինները: Բայց աշխարհի վրայ չկայ ոյժ մը որ կրնայ նուաճել մարդ էակին ազատութեան ձգտող աստուածատուր ոգին: Արեւուն տակ չկայ ոյժ մը, որ կրնայ սանձել ճշմարտութեան զօրութիւնը: Այո անխուսափելիօրէն պիտի գայ այն օրը, երբ պիտի լսուի յանուն արդարութեան ու մեր ժողովուրդին արդ[illegible] իրաւունքներուն բարձրացող մեր նոր սերունդին ձայնը: Եւ այն ժամանակ, ոճրագործ ու կողոպտիչ ժողովուրդը ստիպուած պիտի ըլլայ արդար հատուցում ընել մեր ազգին:

Բայց մեզի համար ամենէն յուսադրիչ պարագան այն է, որ Աստուած ծանօթ է մեր ազգին դէմ գործուած ոճիրին ու անարդարութեան, եւ Անիկա, որպէս «բոլոր երկրի դատաւորը», պիտի «դատէ աշխարհը արդարութիւնով ու ժողովուրդները՝ իր ճշմարտութիւնով»: Ցիսուսը մեռելներէն յարուցանող մեր Աստուածը, իր ձեռքերուն մէջ ունի աշխարհի պատմութեան ղեկը: Որպէս Արդարութեան Արեգակ ու Սիրոյ Տէր, Անիկա թոյլ պիտի չտայ որ խաւարի ու չարութեան ուժերը տիրապետեն աշխարհի: Ցարմար ժամանակին, Անիկա «դուրս պիտի հանէ արդարութիւնը՝ լոյսի պէս ու մեր իրաւունքը՝ կէսօրուան պէս», որպէսզի իր ստեղծած ու սիրած աշխարհին մէջ, «իրաւունքը ջուրի պէս վազէ ու արդարութիւնը՝ գետի պէս»:

Սակայն մինչեւ այդ Արդարութեան ու Հատուցման Մեծ Օրը, անհրաժեշտ է որ հաւատարիմ մնանք մեր ազգային ու Քրիստոնէական ինքնութեան, իւրաքանչիւր Ապրիլեան Եղեռնի ոգեկոչում վերածելու առիթի մը՝ հաւատարմութիւն վերուխտելու մեր նահատակներուն թողած աւանդին -մեր Քրիստոնէական հաւատքին, մշակոյթին, լեզուին ազգային ու հոգեւոր արժէքներուն եւ արդար դատին: Այն ժամանակ մեր մէկ ու կէս միլիոն նահատակները մեռած պիտի չըմնան, այլ յարութիւն առած՝ անոնք պիտի վերապրին իւրաքանչիւր հայու մէջ, եւ նոր թափ պիտի տան մեր ժողովուրդին վերելքին՝ դէպի նոր եւ աւելի բարձր իրագործումներու, որպէսզի մեր ազգը, իր աստուածատուր առաքելութեան համեմատ, շարունակէ իր ուրոյն ըլլալ պաստը բերել մարդկային քաղաքակրթութեան յառաջդիմութեան ու Աստուծոյ Թագաւորութեան վերջնական հաստատման:

Եւրոպական Խորհրդարանական Պատուիրակութիւնը Հայաստան Կ'այցելէ

Եւրոպական խորհրդարանական պատուիրակութիւն մը Հայաստան մեկնած էր 29 Մարտին երկօրեայ այցելութեամբ: Պատուիրակութեան մաս կը կազմէին Տիկ.Սիմոն Վէյլ *(Եւրոպական Խորհրդարանի նախկին նախագահ),* Տիկ.Նիքոլ Փէռի *(Եւրոպական Խորհրդարանի փոխ նախագահ),* Ժան Վանտըմըլպրուք *(Արք ան Սիէլ խումբի նախագահ): Խումբին կ'ընկերակցէին հայազգի ժան Փիէր Մահէ եւ հայ-ֆրանսական Համակամութեան նախագահ Քրիստիան Տէր Ստեփանեան:*

Այցելութեան նպատակն էր ուսումնասիրութիւն մը կատարել հայկական իրականութեան մասին: Եւրոպացի քաղաքագէտները իրենց համակամութեան վկայութիւնը պիտի բերէին վերջին շըջանին այնքան ցնցուած հայ ժողովուրդին: Նոյն օրը Երեւան վերադարձած են Հ.Հ.Շ.-ի ղեկավարներն Լեւոն Տէր Պետրոսեան եւ Բաբգէն Արարքցեան, որոնք Ֆրանսա կը գտնուէին:

Հայաստան անցուցած իրենց 48 ժամուան կեցութեան ընթացքին պատուիրակութիւնը այցելած է Խոր Վիրապ եւ Երասխաւան: Հ.Հ.Շարժումի իրիկուան միթինկին ներկայ եղած է միայն ժաք Վանտըրմըլպրուք եւ շատ կարճ ելոյթ մըն ալ ունեցած է, չեչտելով թէ ինք ալ որպէս Ֆլաման, լաւ կը հասկնայ հայ ժողովուրդը: Տեսակցութիւն մը տեղի ունեցած է նաեւ անկախութիւն պահանջող միութեան հետ: Շաբաթ օր այցելութիւն մը տրուած է Գերագոյն Խորհուրդին, ուր զիրենք ընդունուած է Տեղակալ՝ Սուրէն Աւետիսեան, ապա հիւրերը անցած են Լենինական:

Կիրակի առաւօտ, վերադարձի ճամբուն վրայ, Տիկ.Սիմոն Վէյլ եւ իր ամուսինը, Նիքոլ Փէրի, Ժաք Վանտըմըլպրուք հանդիպած են Էջմիածին եւ ընդունուած Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին կողմէ, որուն հետ շատ ջերմ տեսակցութիւն մը տեղի ունեցած է եւ խօսուած է նաեւ Վազգէն Ա.ի հաւանական մէկ այցելութեան մասին Եւրոպական Խորհրդարանին, Պրիւքսէլ ի մօտոյ:

Հայաստանի Եւ Ատրպէյճանի Վարչապետներու Հանդիպում Թիֆլիսի Մէջ

Հայաստանի վարչապետ Վլադիմիր Մարգարեանց եւ Ատրպէյճանի վարչապետ Կ.Կազանով Վրաստանի մայրաքաղաք Թիֆլիսի մէջ հանդիպում ունեցած են, մասնակցութեամբ զոյգ հանրապետութիւններու փոխ-վարչապետներ Տայեանի եւ Կաճիեւի: Հանդիպումին ներկայ գտնուած են Մոսկուայէն Փոխադրութեան Նախարարութեան ներկայացուցիչներ:

Քննարկուած նիւթերը գլխաւորաբար կեդրոնացած են երկու հանրապետութիւններու միջեւ առկախ երկաթուղիի եւ փոխադրութեան տագնապին: Մասնակցող կողմերը համաձայն եղած են պատասխանատուներու միջեւ աւելի բաց շփումներու հաստատման անհրաժեշտութեան:

Հոգեհանգիստ

Կիրակի 22 Ապրիլին, յաւարտ Ս.Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի, Ս.Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ մեր սիրելի ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր եւ եղբօր՝

Վահէ Չըննօզեանի

մահուան երրորդ տարելիցին առիթով:

Ներկայս կը ծանուցանենք ի գիտութիւն մեր ազգականներուն, բարեկամներուն եւ հանգուցեալին յիշատակը յարգողներուն:

Այրին՝ Տիկ.Տորիս Չըննօզեան
Զաւակները, Թոռները եւ Եղբայրները

24 Ապրիլի

Գրեց՝ Վարուժան Ամեմեան

Օրացոյցն այդ օր -ինծի կը թուի-
Վերջին է հասեր օրերու հաշուին,
Փակուեր է էջը՝ ոսկեայ տառերով կեանքի պատմութեան,
Ընդմիշտ կորսուեր այն ինչ դարերը տուեր են մեզի:

Օրացոյցն այդ օր թուական չունի,
Ուր, ժամանակը կեցեր է յանկարծ,
-շլուար, հաշմուած-
Եւ տարեթուի տոմարներուն մէջ
Դարձեր՝ անանուն:

Ոչ ոք զայն բրցուց այն օրէն ի վեր...
Ու պիտի մընայ նոյն տեղն առյաւէտ
Խորհրդանիշը՝ խաչելութեան մը,
Ե՛ւ դատապարտութեան,
Ուր ժողովուրդ մը մերժեց սուր բռնել
Եւ սուրո՛վ գնաց:

Պիտի գայ անշուշտ վաղ թէ անագան
Այդ կոյր օրուան հետ հաշուի նստելու,
Օրը տօնելու՝ քաաննիգ Ապրիլի,
Եթէ խաչն իրա՛ւ սուրի վերածուի,
Առնականանա՛յ անապատներու զարմը մընացորդ
Եւ գիտնայ մեկին թէ ոգօր է ա՛ն
Ով բազուկ ունի եւ ոչ՝ խղճմտանք:

Օրացոյցն այդ օր -շատ վստահաբար-
Անգամ մը եւս պիտի արիւնի,
Բայց ո՛չ անմեղի անթաղ զոհերով
Այլ բրտունցքուած՝ պահանջատէրի գըրոհով արբուն
Հերոսնե՛ր ծնին:

Մինչ այդ, ըսպասելն է խոհեմութիւնը...
Ըսպասելն ուրի՛շ պատրաստութիւն է
-Համրաւը դառնալու, ուժանակուելու
Խոհականութեան:

Պիտի գայ անշուշտ վաղ թէ անագան
Հաշուի նստելու պահը սպասուող
Բայց մե՛ր իսկ կամքով, մե՛ր իսկ արիւնով
Թէ արդարութիւը ձեռնածալ մընայ
Եւ խղճմտանքը շարունակէ միշտ
Հաշուետու մընալ հրզօրի կամքին:

Մենք դեռ կրսպասենք
Օրը տօնելու քաաննիգ Ապրիլի...

"God says to man 'I heal you, therefore I hurt, love you, therefore punish' ".

Rabindranath Tagore

«Աստուած մարդուն կ'ըսէ. "Քեզ բուժելու համար կը տանջեմ, քեզ սիրելուս համար կը պատժեմ" »:

Ռապինդրանաթ Թակոր

Իգքնաքննութիւն

Ծա՞տ կը սիրէ մեզ Հայր Աստուած,
Մեզ՝ չարչարուող ազգը հայոց,
որ այսքան ցաւ կը շնորհէ...
Ցաւ տանիլը լաւ գիտենք մենք.
Բայց... բուժուելու կարո՞տ էինք:

Միթէ կրնա՞նք բուժուած սեպուիլ
երբ դեռ մեր մէջ կան մանրէներ
Նախանձ ու խարեբայութեան,
անվախութեան,
անտարբերութեան,
անգիտակցութեան,
նիւթապաշտութեան...
ու մասամբ նորին,
ինչպէս բոլոր մարդկանց մէջը.
բայց մենք, հայեր, տարբեր ազգ չէ՞նք,
ընտրեալ Նոյի ժառանգորդնեի:
Նոր, պատանի հայրենիքէն
դուրս թողուցի՞նք այդ մանրէները...

Ծա՞տ կը սիրէ մեզ Հայր Աստուած,
Քանի այդքան մեզ կը պատժէ,
ինչպէս կառապանը ձիուն
մտրակելով որ չըթուլնայ,
ինչպէս վարպետ պարտիզպանը
փըտած ճիւղերը կտրելով
առողջները կ'ուռճացընէ:

Որո՞նք են մեր յանցանքները:

Մենք ստացանք հրաշալի
մարմին ու միտք, սիրտ ու հոգի.
մարմիններով՝ աշխատեցանք,
մտքով, հոգւով մենք ի՞նչ ըրինք:
Հրահանգն էր սիրել զիրար,
միթէ գիտցա՞նք զիրար սիրել:
Սուրբ Մեսրոպին գիրն առաջին
Իմաստութի՞ւն ճանչնալ եղաւ.
միթէ գիտցա՞նք զայն կատարել:
Վերապրեցանք, բայց հասունցա՞նք:

Եթէ կեանքի պատիժներէն
շարունակենք դեռ չըսորվիլ...
աւա՜ղ, ափսո՜ս... կորսուած ենք:

Ալիս Թարագճեան-Եզեկելեան
Օլիվոս, Ցունուար 7, 1990

Հոգեհանգիստ

Կիրակի, 22 Ապրիլին, յաւարտ Ս.Պատարաքի, հոգեհանգըստեան պաշտօն պիտի կատարուի Ս.Գ.Լ.Մայր Տաճարին մէջ, մեր սիրելի ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր եւ եղբօր՝

Կարապետ Մալճեանի

մահուան հառասունքին առիթով:

Ներկայս կը ծանուցանենք ի գիտութիւն մեր ազգականներուն եւ բարեկամներուն:

Այրին՝ տիկ.Լուսի Մալճեան
Զաւակները՝ տէր եւ տիկ. Էտուարտօ եւ Ալեխանտրա Մալճեան
Տէր եւ տիկ. Մարթին եւ Սիլվիա Քէշիշեան
Ալեխանտրօ Մալճեան
Եղբայրները եւ թոռները

Կը նուիրեն

Կը Նուիրեն

Ողբացեալ Կարապետ Մալճեանի մահուան հառասունքին առիթով, Մալճեան եղբայրներ կը նուիրեն.

Ս.Գ.Լ.Կրթ.Հաստատութեան՝	Ա. 1.500.000
Վ.Լոփէսի Ազգ.Վարժարանի՝	Ա. 1.500.000
Խրիմեան Կրթ.Հիմնարկութեան՝	Ա. 1.000.000
Արծրունի Ազգ.Վարժարանի՝	Ա. 1.000.000
Մխիթարեան Վարժարանի՝	Ա. 1.000.000
Մ.Մանուկեան Կրթ.Հաստատութեան՝	Ա. 1.000.000
Պաղդէեան Ազգ.Վարժարանի՝	Ա. 1.000.000
Հ.Օ.Մ.ի Հանգստեան Տան՝	Ա. 1.000.000
ԱՐՄԵՆԻԱյի՝	Ա. 500.000
«Սարտարապատ»ի՝	Ա. 500.000

Llamado a Nuestra Comunidad

El 24 de abril de 1990 se conmemora el 75º. aniversario del Genocidio Armenio.

Este crimen de lesa humanidad, uno de los más terribles que se haya cometido en la historia, permanece impune. Los justos reclamos de todo un pueblo martirizado y disperso por el mundo son desoídos y se le niega el derecho de que sus territorios ancestrales le sean restituídos. Más aún, los descendientes y consanguíneos de esos genocidas organizan nuevas masacres en estos días, en nuevas oleadas de fanatismo y salvajismo que cobran miles de vidas.

Sin embargo, a fines del siglo veinte, el pueblo armenio se prepara más que nunca a conmemorar a su millón y medio de mártires inmolados en el Primer Genocidio del Siglo XX. Este año las conmemoraciones revisten un carácter muy especial. El pueblo armenio todo no sólo renueva su promesa de sobrevivir y perdurar, sino que además lleva adelante su justa lucha reivindicativa, haciendo un llamado al mundo entero para que apoye decisivamente y en forma concreta su impostergable Causa, que es a la vez la Causa de todos los hombres que aspiran a que se haga justicia.

En ocasión del 75º. aniversario del Genocidio Armenio, la armenidad toda, tanto en Armenia como en la Diáspora, venciendo obstáculos y dificultades de todo tipo, hace conocer sus justos reclamos e inalienables derechos a través de las conmemoraciones de abril. El pueblo armenio todo, lucha para que no sólo sea condenado mundialmente el Estado Turco genocida sino, además, para que todos los pueblos y gobiernos amantes de la justicia y la paz tomen las medidas necesarias para impedir todo tipo de crímenes alentados por fuerzas, de ayer o de hoy, imbuídas de ideología panturquista. Es un hecho irrefutable que en los últimos tiempos, si bien bajo nuevas formas y en diversos lugares, el panturquismo actúa con el mismo salvajismo de antaño, con la secuela de numerosas víctimas.

Con motivo de conmemorarse el 75º. aniversario del Genocidio Armenio, el pueblo armenio exige en forma unánime que todos los actos genocidas de ayer y de hoy, no importa en qué lugar se perpetren, sean sometidos al castigo más severo, para que los mismos no se repitan en ningún sitio.

La comunidad armenia de la República Argentina, como parte activa e indivisible de la Diáspora armenia, con una experiencia y una trayectoria de décadas en materia reivindicativa, conmemorará en forma conjunta este aniversario, consciente de la significación que tiene la unidad en estos momentos históricos.

Tal como se señala en el programa de actos, teniendo en cuenta la naturaleza y la importancia de los mismos, es preciso que todos participemos de esta conmemoración comunitaria.

Con este convencimiento y espíritu, hacemos llamado a todos los integrantes de nuestra comunidad sin distinción, para que participen activamente de los actos conmemorativos, especialmente del acto público central y de la demostración de protesta que le seguirá frente a la embajada de Turquía en esta Capital, para mantener alto nuestro espíritu reivindicatorio.

Buenos Aires, abril de 1990
Comisión Comunitaria del 75º aniversario del Genocidio Armenio

COCINA

Isabel Tchalian

BIZCOCHUELO ESPONJOSO

Batir 200 grs. de azúcar molido junto con 6 huevos, entibiando la preparación sobre el fuego durante 5 minutos. Retirar, seguir batiendo y agregar 50 gramos de manteca derretida, 5 gotas de esencia de vainilla y 150 gramos de harina tamizada con una cucharada de polvo de hornear. Volcar la mezcla en un molde enmantecado y enharinado y cocinar en horno de calor moderado durante una hora. Una vez a punto, retirar el bizcochuelo del horno, dejarlo reposar durante unos minutos, desmoldar y dejar enfriar.

MASA PARA PIONONO SALADO

Poner en un bol 4 yemas junto con 3 cucharadas de azúcar molido, y batir hasta que la preparación quede espumosa, agregar 2 cucharadas de agua helada, una cucharadita de sal, una cucharadita de pimienta y, poco a poco, 4 cucharadas de harina tamizada.
Incorporar a esa preparación 4 claras batidas a punto de nieve. Extender la preparación sobre una placa forrada con papel manteca previamente enmantecado y hornear a calor vivo durante 7 minutos.
Retirar, desmoldar sobre una servilleta húmeda y arrollar quitándole el papel. Dejar enfriar antes de rellenarlo.

RECREACION INFANTIL EN MARASH

El sábado 7 del corriente se inició en la sede de la Unión Compatriótica Armenia de Marash el segundo curso de recreación infantil organizado por la Comisión de Jóvenes de la entidad, ante una masiva concurrencia de niños y padres, para los cuales tuvo cálidas palabras de bienvenida el Presidente de la entidad, señor Haig Lomlomdjian, quien destacó la significación del funcionamiento de este curso así como el propósito que anima a este respecto a los directivos de la Institución.

Dicha disciplina comprende la realización de actividades creativas en artes plásticas, música y danzas armenias, así como la práctica del ejercicio físico, el fútbol y otros deportes, acciones que habrán de cumplirse los sábados entre las 15 y las 19, descartándose que, con la efectiva colaboración de las señoras y señoritas de Marash, habrá de alcanzar tanto o mayor éxito que el año anterior.

CABARET DE LAS ARTES

La escritora Felisa Kuyumdjian estará el Miércoles 2 de Mayo, a las 20 horas, en la Sala F. del Centro Cultural General San Martín, presentando el espacio **"Invitación al Canto, la Danza y la Poesía"**, con la participación de jóvenes poetas. Los recitados estarán a cargo de Máximo Paz, en la danza actuará la bailarina Patricia Russo, en los instrumentos Ana Padovani (laud y canto) y A'Nuar (canto y guitarra)

• COLEGIO MEKHITARISTA •
Comision de Padres
* " GRAN AVANT PREMIERE " *
Cine America.....Callao 1057
• Miércoles 16 de Mayo de 1990 / 22.30 horas •

LILIANA M.M. MERDIKIAN
abogada
Ricardo Gutierrez 1357
Pta. Baja "A" — OLIVOS
T.E.: 790—6779 de 14 a 18

Daniel Youssefian e Hijos S.A.
Distribuidor y Mayorista Téxtil Blanco y Tejidos en general
Sarmiento 2357 Buenos Aires
TE. 48-9442/5298

Dr. Arturo Balassanian
Escribano
Registro Notarial 1094
Florida 716 2º Piso — Of. "K"
T.E.: 322—2768

Periódico Armenio
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN
Redacción y Administración
Gorriti 4804
1414 CAPITAL FEDERAL
T.E.: 771—2520
Horario de atención
Lun a Vier de 10.00 a 19.00
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual
Nº 174428
Director
NAHABET NAHABETIAN
Corresponsalía y recepción de avisos y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av. Coxingui 191 Ap 84
Cep. 00579—San Pablo
T.E: 813—6731
URUGUAY
Dr. Pedro Tanielian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E: 70—3114 Montevideo